

Delgivningshandboken

2018-03-27

Handbok

Datum
2018-03-27

Dnr
840 7351-18/121

Handbok Delgivning

Innehåll

1	Beslut om handbok.....	5
2	Förkortningsregister	6
3	Förord.....	7
4	Allmänt om delgivning	8
4.1	Övergripande.....	8
4.2	Bevis om delgivning	8
4.3	Delgivningsmottagare	9
4.3.1	Fysisk person.....	9
4.3.2	Fysisk person – konkurs.....	9
4.3.3	Staten.....	9
4.3.4	Juridisk person	10
4.3.5	Handelsbolag och kommanditbolag.....	11
4.3.6	Juridisk person – konkurs/likvidation	11
4.3.7	Dödsbo	12
4.3.8	Delägare i samfällighet m.m.	13
4.3.9	Ombud.....	13
4.3.10	Minderårig delgivningsmottagare	14
4.3.11	Förvaltare och god man.....	14
4.4	De olika delgivningssätten	15
4.4.1	Lämpligt och ändamålsenligt delgivningssätt.....	15
4.5	Vanlig delgivning.....	15
4.5.1	Mottagningsbevis (Vitt kort).....	16
4.5.2	Muntlig bekräftelse	16
4.5.3	Delgivning genom E-post	17
4.5.4	Kontakt via E-post vid fysisk delgivning.....	18
4.5.5	Skicka delgivningshandling via e-post	18
4.6	Muntlig delgivning.....	19
4.6.1	Vad är muntlig delgivning?.....	19
4.6.2	När kan muntlig delgivning inte användas?.....	19
4.6.3	Så här går muntlig delgivning till	20
4.6.4	Hemligt telefonnummer	20
4.6.5	Delgivningstidpunkten	20
4.7	Förenklad delgivning	21
4.7.1	Vad är förenklad delgivning?.....	21
4.7.2	När kan förenklad delgivning användas?.....	21
4.7.3	När kan förenklad delgivning inte användas?.....	21
4.7.4	Så här går förenklad delgivning till.....	21
4.7.5	Delgivningstidpunkten	22
4.8	Särskild delgivning med juridisk person.....	22
4.8.1	När kan särskild delgivning med juridisk person användas?.....	22
4.8.2	Så här går särskild delgivning med juridisk person till.....	22
4.8.3	Vem får delges med särskild delgivning med juridisk person?	22
4.8.4	Delgivningstidpunkten	24
5	Stämningmannadelgivning	25
5.1	Allmänt.....	25

5.1.1	Bemötande av barn.....	25
5.1.2	Sätt att delge genom stämningsman.....	26
5.1.3	Allmän sjukvårdsinrättning, behandlingshem, kriminalvårdsanstalt, polis m.fl.	26
5.1.4	Avisering av delgivningsförsök	27
5.2	Handlingen överlämnas till delgivningsmottagaren	27
5.2.1	Vägrad kvittens	27
5.2.2	Vägrat mottagande	28
5.3	Surrogatdelgivning.....	28
5.3.1	Surrogatdelgivning vid bostaden	29
5.3.2	Surrogatdelgivning på arbetsplatsen	30
5.3.3	Meddelande enligt 34 § 2 stycket DelgL	30
5.4	Delgivning genom spikning	30
5.4.1	Förutsättningarna för spikning	31
5.4.2	Eftersökning för spikning.....	31
5.4.3	Spikning i samband med verkställighet av avhysning.....	32
5.4.4	Utfärdande av eftersökningsbevis och beslut om spikning.....	34
5.4.5	Nya mål vid spikningstillfället.....	34
5.4.6	Återanvändning av tidigare eftersökningsbevis.....	35
5.5	Foto från pass och körkort	35
5.6	Adresser	35
5.6.1	Tidigare adresser	35
5.7	Hindersbevis.....	36
6	Kungörelsedelgivning	37
6.1	Allmänt om kungörelsedelgivning.....	37
6.1.1	Förutsättningar för kungörelsedelgivning.....	37
6.1.2	Delgivningstidpunkten	39
7	Partsdelgivning.....	40
8	Särskild delgivningsproblematik.....	41
8.1	Språk- och synsvårigheter/kroppsligt handikapp.....	41
8.2	Hälsotillstånd -ej delgivningsbar	42
8.3	Skyddade personuppgifter.....	42
8.4	Vägrar – tillträde, lämna uppgifter, sekretess m.m.	43
8.4.1	Hyresvärd/Fastighetsägare/Lägenhetsinnehavare/Arbetsgivare	43
8.4.2	Sekretess hindrar inte utlämnande av uppgift vid delgivning.....	44
8.5	Avflyttad delgivningsmottagare, meddela folkbokföringen	45
9	Internationell delgivning	46
9.1	Utgångspunkter för delgivning utomlands.....	46
9.1.1	Delge själv eller få biträde med delgivning	46
9.1.2	Postdelgivning - otillåten myndighets- eller maktutövning?	47
9.1.3	Bistånd med delgivning hos särskild utsedd myndighet utomlands	48
9.1.4	Vilken internationell överenskommelse ska tillämpas?.....	48
9.1.5	Tillämplig internationell överenskommelse saknas	48
9.2	Hur Kronofogden kan delge själv utomlands	48
9.2.1	Svenska allmänna rättsprinciper	48
9.3	Biträde med delgivning utomlands	49
9.3.1	Skatter, avgifter och böter m.m.....	50

9.3.1.1	Nordiska skattehandräckningsavtalet.....	50
9.3.1.2	Nordiska delgivningskonventionen.....	51
9.3.1.3	Indrivningsdirektivet.....	52
9.3.1.4	Socialtillämpningsförordningen.....	53
9.3.1.5	Dubbelbeskattningsavtal	54
9.3.1.6	Europaråds- och OECD-konventionen	55
9.3.1.7	Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet.....	55
9.3.2	Privaträttsliga fordringar	56
9.3.2.1	Nordiska delgivningskonventionen.....	57
9.3.2.2	EG:s delgivningsförordning.....	57
9.3.2.3	1965 års Haagkonvention för delgivning utanför Norden och EU ...	58
9.4	Biträde med delgivning i Sverige.....	60
9.4.1	Privaträttsliga fordringar	60
9.4.2	Skatter, avgifter och böter m.m.....	60
9.4.2.1	Delgivningssätt.....	60
9.4.2.2	Språkrav	60
9.4.2.3	Vägransgrunder	61
9.4.2.4	Uppskov med delgivningsförfarandet.....	61
9.4.2.5	Invändning	61
9.4.2.6	Underrättelse	62

1 Beslut om handbok

Handboken har kvalitetssäkrats av verksjurister på rättsavdelningen och verksamhetsutvecklare på utvecklingsavdelningen. Detta beslut ersätter det tidigare beslutet från 2014-10-03 med dnr 833 30291-14/121.

Beslut om handbok har fattats av utvecklingsdirektören Tomas Höglund i närvaro av Produktionsdirektören Eva Carlquist och rättschefen Ulrika Lindén efter föredragning av strategiska verksamhetsutvecklaren Jaana Suomi.

Handboken gäller från beslutsdatum, senast från publicering på Utsökt.

Beslutet har dnr 840 7351-18/121.

Tomas Höglund

2 Förkortningsregister

Bf	Betalningsföreläggande, 2 § 1 stycket BfL
BFA	Fastställelse till betalning ur pant, 2 § 2 stycket BfL
BfL	Lagen (1990:746) om betalningsföreläggande
DelgF	Delgivningsförordningen (2011:154)
DelgL	Delgivningslagen (2010:1932)
EUBF	Europeiskt betalningsföreläggande enligt europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006
JO	Justitieombudsmannen
NJA	Nytt juridiskt arkiv
OSL	Offentlighets- och sekretesslag
Prop	Regeringens proposition
RB	Rättegångsbalken
SdJP	Särskild delgivning med juridisk person, 27-30 §§ DelgL
SHR	Särskild handräckning, 4 § BfL
UB	Utsökningsbalken
UF	Utsökningsförordningen
VHR	Vanlig handräckning, 3 § BfL
ÄB	Ärvdabalken

3 Förord

Handboken Delgivning riktar sig i första hand till medarbetare vid Kronofogden som handlägger delgivningsfrågor inom tre kärnverksamheter; betalningsföreläggande, verkställighet samt skuldsanering. Handboken ska underlätta och främja en enhetlig handläggning. Vissa avsnitt beskriver därför på en mer detaljerad nivå hur handläggningen ska gå till rent praktiskt.

Den här upplagan har bland annat uppdaterats med delgivning i verkställighetsärenden samt skuldsaneringsärenden. Nyheter i handboken har markerats med ett streck i kanten.

Säkerhetsfrågor och arbetsmetodikfrågor kring delgivningshandläggning behandlas inte i handboken.

Redaktör Lena Carlsson Atas samt övriga i handboksgruppen har varit Anders Brattgård och Jerker Loré.

4 Allmänt om delgivning

4.1 Övergripande

En grundläggande princip i en rättsstat är att den som är part i en rättsprocess ska ges möjlighet att framföra sin uppfattning och därigenom påverka beslutsfattandet. Delgivningsregleringens syfte är att skapa rimliga garantier för att den person som berörs har kunnat ta del av innehållet i aktuella handlingar (prop. 2009/10:237 sid 91), d v s så att såväl effektivitet som rättssäkerhet tillgodoses. Sökanden har ett intresse av att hans eller hennes ärende inte fördröjs i onödan.

Dagen för delgivning är utgångspunkt för beräkning av tid för bestridande, överklagande, återvinning av hyresrätt etc. Delgivningen kan också innebära vissa rättsliga påföljder, t.ex. hämtning till en domstol eller myndighet (om man inte infinner sig trots kallelse) eller utdömande av vite.

De bestämmelser om delgivning, som har betydelse för Kronofogdens handläggning är huvudsakligen delgivningslagen (DelgL), lagen om betalningsföreläggande (BfL), delgivningsförordningen (DelgF) men även utsökningsbalken (UB) och utsökningsförordningen (UF).

DelgL anger **hur** delgivningen ska göras för att bli korrekt. Andra lagar och förordningar talar om **när** delgivningen ska göras och **vad** som ska delges. DelgL är underordnad särskilda delgivningsbestämmelser. Det innebär att en avvikande bestämmelse i en annan författning ska tillämpas istället för delgivningslagen. Ett exempel, som rör verkställigheten hos Kronofogden, är 16 kap. 2 § andra stycket UB, som föreskriver färre krav än DelgL för delgivning genom spikning i samband med en underrättelse om sökt mål om avhysning. Ett annat exempel är 29 § BfL som med hänvisning till rättegångsbalkens regler för stämning i tvistemål uppställer högre krav för surrogatdelgivning än vad som framgår av delgivningslagen.

4.2 Bevis om delgivning

Vid all delgivning råder fri bevisprövning. En delgivning kan överprövas av högre instans, bl.a. efter överklagande av Kronofogdens avgörande av ett mål. Det är därför viktigt att dokumentera vad som har förekommit i ett delgivningsärende. Dokumentationen är ett bevis för att delgivningen har gått rätt till och är därför oerhört viktig samt rätt återger vad som har gjorts. Se Riktlinje för dokumentation inom Kronofogdemyndigheten.

Det formella kravet på dokumentation finns i 4 § tredje stycket DelgF. Där sägs att delgivaren ska anteckna datum för olika utskick och överlämnanden och ”de åtgärder som har vidtagits för att genomföra delgivning” samt ”förhållanden i

övrigt av betydelse för delgivningen”. Även här handlar det alltså om att delgivaren ska anteckna sådana uppgifter som har betydelse för bedömningen att delgivning har skett på rätt sätt.

Vid samtlig dokumentation ska delgivarens signatur finnas med.

4.3 Delgivningsmottagare

I 2 § andra stycket DelgL används termen delgivningsmottagare för den eller de personer som ska delges för svarandens/gäldenärens räkning. Om svaranden/gäldenären är en fysisk person är denne ofta själv delgivningsmottagare, men ibland är det istället en ställföreträdande som ska delges. För juridiska personer är alltid en fysisk person delgivningsmottagare, t.ex. en styrelseledamot för ett aktiebolag. Ibland förekommer det att en handling lämnas till en annan person än delgivningsmottagaren, exempelvis vid surrogatdelgivning. Även i dessa fall är det fortfarande den som söks för delgivning som är delgivningsmottagare (inte den person som tar emot handlingen).

4.3.1 Fysisk person

Om en fysisk person ska delges är han eller hon också delgivningsmottagare, 11 § första stycket DelgL. Om en fysisk person har en ställföreträdare är det istället ställföreträdaren som är delgivningsmottagare. Om det finns skäl till det, är den fysiska personen och ställföreträdaren tillsammans delgivningsmottagare, 11 § andra stycket DelgL. Så kan det vara om båda har rätt att föra talan eller det av något annat skäl är oklart vem som har en sådan rätt.

4.3.2 Fysisk person – konkurs

Den som är försatt i konkurs är skyldig att själv motta delgivning.

Det förekommer ofta att den som ansöker om föreläggande i summarisk process, stämning eller utmätning mot en konkursgäldenär tror att det är konkursförvaltaren som ska delges. Men det är och förblir endast svaranden, gäldenären eller ställföreträdaren för denne, som är behörig att låta sig delges med åtföljande upplysningsskyldighet till konkursförvaltaren enligt 3 kap 9 § tredje stycket och 6 kap 2 § Konkurslagen.

Den som satts i konkurs är inte därmed i sig fråntagen sin förmåga att rättshandla eller att vara part i rättegång och kan och ska följaktligen delges en ansökan om betalningsföreläggande riktad mot honom, jfr t.ex. NJA 2011 s. 306.

4.3.3 Staten

Delgivningsmottagare vid delgivning med staten är den person som är behörig att ta emot delgivning vid den myndighet som ska bevaka statens rätt i saken, 12 § DelgL. Vem som är rätt person framgår normalt av myndighetens arbetsordning

eller motsvarande. Justitiekanslern är delgivningsmottagare om det inte av någon lag eller annan författning framgår att en viss myndighet ska bevaka statens rätt.

4.3.4 Juridisk person

Vid delgivning med annan juridisk person än staten (exempelvis aktiebolag, handelsbolag, föreningar, dödsbon, kommuner, landsting, kyrkliga samfälligheter, församlingar) ska handlingarna lämnas till den som företräder den juridiska personen, 13 § första stycket DelgL.

Följande personer kan sökas för delgivning:

- I första hand: Ställföreträdare. I aktiebolag även verkställande direktör.
- I andra hand: Suppleant. I aktiebolag även vice verkställande direktör.

Handlingen ska i första hand överlämnas till någon som har rätt att företräda den juridiska personen. Vem som har rätt att företräda den juridiska personen ska framgå av den juridiska personens registreringsbevis eller annan behörighetshandling t.ex. bouppteckning eller föreningsprotokoll.

Det är möjligt att delge den juridiska personen genom stämmningsmannadelgivning av dess företrädare, d.v.s. vägrat mottagande, surrogatdelgivning eller spikning.

Vid delgivning med företrädare ska det på delgivningskvittot eller eftersökningsbeviset anges företrädarens namn och personnummer samt dennes koppling till svaranden/gäldenären (exempelvis ordförande).

Åtgärder innan fysisk delgivning av juridisk person:

1. Handlingen skickas med mottagningsbevis till den juridiska personen för delgivning med behörig ställföreträdare för bolaget. Använd den adress som bolaget registrerat hos Bolagsverket eller annan känd adress.
2. Har försök till delgivning, enligt punkt 1, misslyckats skickas handlingen till ordinarie ställföreträdare eller den verkställande direktören.
3. Har ett försök till delgivning med åtminstone en ordinarie ställföreträdare eller den verkställande direktören misslyckats eller bedöms delgivningsförsök som utsiktslösa får delgivning i stället ske genom en suppleant för en ställföreträdare eller en vice verkställande direktör. Suppleanten eller den vice verkställande direktören är skyldig att överlämna handlingen till en behörig ställföreträdare.
4. Om utskick till bolaget inte kommer i retur och företrädaren inte hörs av så tillämpas SdJP. OBS! Det är endast de juridiska personer som framgår av avsnitt 4.8.3 som kan delges med SdJP. Utskicket vid SdJP ska ske på den juridiska personens registrerade adress hos Bolagsverket.

Punkt 3 kan uteslutas om Kronofogden bedömer det som utsiktslöst att delge företrädaren. Utsiktslöst är det om det inte finns någon registrerad ställföreträdare eller annan delgivningsmottagare överhuvudtaget eller om han eller hon inte har registrerat någon aktuell postadress.

Om försändelsen kommer i retur från den registrerade bolagsadressen med notering att adressaten är okänd, avflyttad eller adressuppgift saknas kan inte särskild delgivning tillämpas. Annat delgivningssätt måste då väljas.

4.3.5 Handelsbolag och kommanditbolag

Vid delgivning med handelsbolag och kommanditbolag är normalt bolagsman/komplementär delgivningsmottagare. I vissa fall kan även kommanditdelägare eller prokurist motta delgivning för bolaget (se nedan).

Om både bolaget och bolagsman/komplementär personligen är svarande i samma mål, kan bolaget anses delgivet när delgivningskvitto för bolagsman kommer in. Detta under förutsättning att yrkandet och grunden i bolagets och företrädarens handling är identiskt, vilket de så gott som alltid är. Och omvänt kan bolagsmannen under samma förutsättningar anses delgiven när han/hon har undertecknat delgivningskvitto för bolagets räkning.

Det är möjligt att surrogatdelge bolagsman/komplementär för bolagets räkning. Surrogatdelgivning sker enligt de vanliga reglerna i 35 och 36 §§ DelgL.

Bolaget kan delges genom spikning av bolagsman/komplementär. Det är i så fall viktigt att på eftersökningsbeviset notera bolagsmannens namn och personnummer så att man tydligt kan se kopplingen till svarandebolaget.

Kommanditbolag kan delges genom kommanditdelägaren när alla komplementärer har utträtt ur bolaget. Den kvarvarande delägaren måste därmed anses ha påtagit sig fullt ansvar för bolagets förpliktelser. Ett enmanskommanditbolag är en omöjlighet, jfr 3 kap 2 § handelsbolagslagen (se Lindskog, Lagen om handelsbolag och enkla bolag - En kommentar s. 723 not 19 o s. 957). Bolaget kan delges genom prokurist. En prokurist är en person som har fullmakt att teckna firma. Den företräder bolaget i dess näringsverksamhet och inför domstol samt anses kunna motta delgivning av stämning, NJA 1912 s. 84.

4.3.6 Juridisk person – konkurs/likvidation

Vi måste uppmärksamma om en ansökan/beslut riktas mot en juridisk person som har försatts i konkurs eller mot den juridiska personens konkursbo.

I det första fallet, som är det vanligaste, ska vi delge ansökan med den styrelse, VD eller de likvidatorer som fanns vid konkursens början, 25 kap 49 § aktiebolagslagen (2005:551), ABL.

Om ansökan däremot riktas mot konkursboet så är det konkursförvaltaren som ska delges. Detta gäller skulder som har uppkommit efter det att bolaget försatts i konkurs. Om en ansökan riktas mot ett bolag i konkurs och avser bl.a. avhysning från en lokal, och ansökan samtidigt ska fungera som uppsägning av hyresavtalet, måste föreläggandet delges med konkursförvaltaren, NJA 1989 s. 206 och NJA 2003 s. 356.

4.3.7 Dödsbo

Ett dödsbo är en juridisk person. Dödsbodelägare är efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare. Vem eller vilka som är dödsbodelägare framgår t.ex. av bouppteckningen som ges in till Skatteverket.

Delgivning med ett dödsbo sker genom att delgivningsförsändelsen överlämnas till någon som är behörig att företräda dödsboet. Bestämmelserna om delgivning med dödsbon finns i 18 kap 1 a § ärvdabalken.

I de flesta fall är samtliga dödsbodelägare gemensamt delgivningsmottagare för dödsboet.

Om dödsbodelägare inte kan enas om förvaltningen av boet, kan någon av dem begära att rätten ska förordna en boutredningsman som övertar förvaltningen (19 kap. 1 § ÄB). Dödsbodelägarnas förvaltningsrätt kan också, genom förordnande i testamente, överflyttas till en testamentsexekutor. Denne är dock inte delgivningsmottagare. För att bli det måste han/hon förordnad som boutredningsman.

Om en boutredningsman har förordnats för ett dödsbo är denne ensam delgivningsmottagare.

Om boutredningsman inte har förordnats är dödsbodelägarna tillsammans delgivningsmottagare dock,

- är den dödsbodelägare som ”sitter i boet” ensam delgivningsmottagare. Den vanligaste uppfattningen om vad ”sitta i boet” innebär är att det är en dödsbodelägare som bor kvar i den avlidnes bostad.
- om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom, som är taxerad som lantbruksenhet, är någon av dödsbodelägarna delgivningsmottagare, dock i första hand den som sitter i boet. Kontroll av att den fasta egendomen är taxerad som lantbruksenhet görs i Fastighetsregistret.

Det ska tydligt framgå på delgivningskvittot vem som är dödsbodelägare och därmed ska delges.

Vid avisering av dödsbodelägare är det viktigt att det framgår på aviseringslappen att delgivningsmottagaren söks i egenskap av dödsbodelägare.

Den som tagit emot handlingen är skyldig att utan dröjsmål underrätta övriga dödsbodelägare om delgivningen. Då fysisk delgivning sker bör delgivaren informera om denna skyldighet.

När delgivning ska ske med Allmänna arvsfonden är chefen för Kammarkollegiet, eller annan person som är behörig att ta emot delgivning för Kammarkollegiet, delgivningsmottagare.

Om en svarande i ett mål om betalningsföreläggande avlider under målets handläggning avbryts delgivningsförsöken och sökanden tillfrågas om talan i stället ska riktas mot dödsboet och delgivning i så fall därefter ska ske med dödsboet.

4.3.8 Delägare i samfällighet m.m.

I vissa fall kan delgivning ske med en företrädare för en grupp personer även när gruppen/sammanslutningen inte är en juridisk person. Den vanligaste situationen gäller delägare i en samfällighet (t.ex. en väg eller annan anläggning som flera fastigheter "äger" tillsammans). Om samfälligheten förvaltas av delägarna tillsammans är de – till skillnad från när förvaltningen sker av en förening – inte en juridisk person. Då kan delägarna enligt 14 § DelgL ändå delges genom en styrelseledamot eller någon annan som utsetts att förvalta samfällighetens angelägenheter.

Vid misslyckad eller utsiktslös delgivning är suppleant delgivningsmottagare. Om det varken finns en styrelse eller en förvaltare kan delgivning ske med den som har rätt att sammankalla medlemmarna/delägarna. Samma regler gäller för delgivning med medlemmar i sammanslutning som inte är en juridisk person, vilket är en ovanlig företeelse.

4.3.9 Ombud

När den som ska delges företräds av ett ombud är även ombudet delgivningsmottagare, 15 § DelgL. Ett ombud anses behörigt att ta emot handlingar för huvudmannens räkning om inget annat framgår av fullmakten.

Om Kronofogden lämnar handlingen till någon annan delgivningsmottagare än ombudet, bör ombudet underrättas om det. Ombudet är inte behörigt om handlingen innehåller ett föreläggande som är riktat till huvudmannen personligen, t.ex. en kallelse till förhör förenat med vitesföreläggande.

4.3.10 Minderårig delgivningsmottagare

Minderårig ska delges genom förmyndaren. Om den minderårige har två förmyndare/vårdnadshavare så ska båda delges enligt RH 1984:39.

4.3.11 Förvaltare och god man

Förvaltare

När delgivningsmottagaren företräds av förvaltare så är det förvaltaren som regel som ska delges och inte delgivningsmottagaren (om det t.ex. avser ett föreläggande gällande egendom eller angelägenhet som omfattas av förvaltarens förordnande). I annat fall är det delgivningsmottagaren som söks.

Förvaltaren ska ge in eller visa upp sitt förordnande. Om förordnandet visas upp ska detta dokumenteras av delgivare.

God man

Den som företräds av en god man har kvar sin rättsliga handlingsförmåga och kan också själv lämna in ett bestridande i målet, även om den gode mannen inte skulle vilja det.

Det finns inget hinder mot att delge en svarande som företräds av en god man. Vi kan också normalt utgå från att den som har god man kan ta emot delgivning. Vid all kontakt med delgivningsmottagaren kan det dock finnas skäl att vara extra vaksam på om han/hon är i sådant hälsotillstånd att delgivning kan ske med honom/henne.

Om vi har kännedom om vem som är god man ska vi underrätta denne om Kronofogdens föreläggande, så att den gode mannen kan fullgöra sitt uppdrag att hjälpa huvudmannen. Det är tillräckligt att vi skickar en kopia med vanligt brev.

Under vissa förhållanden kan föreläggandet delges med den gode mannen i stället. Då ska följande vara uppfyllt:

- Nödvändighet: Delgivning kan inte ske med delgivningsmottagaren själv, till följd av hälsotillstånd eller liknande. Detta får anses uppfyllt om den gode mannen har undertecknat och återsänt vitt kort.
- Frivillighet: Den gode mannen ska gå med på att ta emot delgivning för huvudmannen. Vi ska inte aktivt söka den gode mannen i syfte att delge honom/henne utan ska i första hand söka svaranden själv.
- Behörighet: Den gode mannen ska ge in eller visa upp sitt förordnande. Alternativt kan vi inhämta förordnande från kommunens överförmyndare/-nämnd. Om förordnandet visas upp ska detta dokumenteras av delgivare. Av förordnandet ska det framgå att den gode mannen har i uppdrag att bevaka huvudmannens rätt. Förordnandet får inte vara begränsat till viss, annan, egendom.

4.4 De olika delgivningssätten

Kronofogden beslutar om sättet för delgivning, 2 § DelgF.
Enligt DelgL kan delgivning ske på följande olika sätt:

- Vanlig delgivning
- Muntlig delgivning,
- Förenklad delgivning,
- Särskild delgivning med juridisk person
- Stämmningsmannadelgivning
 - 1) Personlig överlämning
 - 2) Surrogatdelgivning
 - 3) Spikning
- Kungörelsedelgivning

4.4.1 Lämpligt och ändamålsenligt delgivningssätt

Enligt 4 § DelgL ska myndigheten välja delgivningssätt med utgångspunkt från att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt. I detta ligger att myndigheten ska göra en proportionalitetsbedömning och använda det delgivningssätt som bedöms vara effektivt i det enskilda fallet utan att i onödan orsaka kostnader eller andra negativa konsekvenser. Vid bedömningen ska handlingens innehåll och omfattning beaktas.

Vidare får delgivning inte ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Delgivning ska genomföras på ett sådant sätt att de åtgärder som vidtas inte vållar delgivningsmottagaren eller annan enskild onödig uppmärksamhet eller olägenhet. För stämmningsmannadelgivning anges särskilt att den som ska anlitas för delgivning ska uppträda hänsynsfullt och även i övrigt på ett sätt som inger förtroende när han eller hon utför sitt uppdrag, 9 § DelgF.

4.5 Vanlig delgivning

Vanlig delgivning sker genom att handlingen skickas med post eller lämnas till delgivningsmottagaren. Vanlig delgivning har skett när delgivningsmottagaren har tagit emot handlingen, oavsett på vilket sätt den har kommit honom eller henne till handa.

Om Kronofogden skickar handlingen rekommenderat ska handlingens ärendenummer anges på mottagningsbeviset. På mottagningsbeviset anges även att liggetiden vid postkontoret ska förkortas och att försändelsen bara får kvitteras ut av delgivningsmottagaren personligen, 5 § andra stycket DelgF.

Vanlig delgivning kan även göras genom att handlingen lämnas till någon annan än delgivningsmottagaren. Det viktiga är då att den personen, budet,

vidarebefordrar handlingen till delgivningsmottagaren och att myndigheten får ett bevis om att det är gjort, genom att delgivningsmottagaren personligen bekräftar mottagandet.

Myndigheter kan skicka handlingen elektroniskt, t.ex. med fax, e-post och SMS eller MMS. Begär delgivningsmottagaren att handlingen ska skickas till en speciellt uppgiven adress bör handlingen skickas dit. Uppgifter som omfattas av sekretess måste hanteras särskilt försiktigt. Det kan finnas anledning att låta bli att skicka handlingen elektroniskt om dess innehåll är särskilt känsligt eller om det är osäkert om adressen tillhör delgivningsmottagaren.

Det vanligaste sättet att få information om att delgivningsmottagaren har fått del av en handling är att han eller hon undertecknar ett mottagningsbevis eller delgivningskvitto och skickar tillbaka detta till avsändaren. Bekräftelse genom egenhändigt undertecknat mottagningsbevis har, ur bevissynpunkt, vissa fördelar framför t.ex. telefonbekräftelse.

Vanlig delgivning sker när delgivningsmottagaren tar emot handlingen, oavsett på vilket sätt han eller hon gör det, 18 § DelgL.

4.5.1 Mottagningsbevis (Vitt kort)

I normalfallet skickas handlingen, t.ex. ett föreläggande, i lösbrev tillsammans med delgivningskvitto, s.k. vitt kort, och svarskuvert. Underskrivet delgivningskvitto utgör bevis för att delgivning har skett. Om Kronofogden inte får in bevis om delgivning inom utsatt tid ska delgivningsmottagaren påminnas på lämpligt sätt, 6 § DelgF.

En bekräftelse via e-post bör accepteras om meddelandet skickats från en känd adress eller det på något sätt går att kontrollera att meddelandet kommer från delgivningsmottagaren. Delgivning ska väljas utifrån ändamålsenlighet och inte på något olämpligt sätt med hänsyn till omständigheterna.

4.5.2 Muntlig bekräftelse

Med muntlig bekräftelse menas att delgivningsmottagaren, t.ex. vid ett telefonsamtal bekräftar att han/hon har tagit emot handlingen.

En muntlig bekräftelse kan initieras av delgivningsmottagaren själv eller av Kronofogden.

Observera att detta inte är detsamma som muntlig delgivning.

Om vi vet att delgivningsmottagaren har en förvaltare så ska han/hon delges genom förvaltaren. Förvaltaren kan bekräfta mottagandet av föreläggandet via muntlig bekräftelse. För att bekräftelsen ska kunna leda till en delgivning krävs att förvaltaren har uppvisat sitt förordnande. Detta kan exempelvis ske genom att förvaltaren skannar sitt förordnande och mailar in det till Kronofogden.

Att delgivningsmottagaren har en god man är inget hinder för att göra en muntlig bekräftelse med delgivningsmottagaren själv. En god man kan bekräfta mottagandet av föreläggandet via muntlig bekräftelse. För att bekräftelsen ska kunna leda till en delgivning krävs att den gode mannen har uppvisat sitt förordnande att bevaka huvudmannens rätt. Detta kan exempelvis ske genom att den gode mannen skannar sitt förordnande och mailar in det till Kronofogden.

Vid muntliga bekräftelser, liksom vid alla former av bekräftelser, ankommer det på handläggaren att ta ställning till om det finns anledning att ifrågasätta om det är delgivningsmottagaren som har bekräftat mottagandet. Det är med tanke på rättssäkerheten oerhört viktigt att den som mottar bekräftelsen så långt det är möjligt försäkras om att det är delgivningsmottagaren som han/hon talar med. Om delgivningsmottagaren är en juridisk person måste kontroll göras, att den person man talar med är behörig företrädare och kan ta emot delgivning för den juridiska personens räkning.

Om det t.ex. är delgivningsmottagaren som ringt upp kan det finnas anledning att fråga efter personnummer eller annan uppgift som behövs för identifiering. Delgivningsmottagaren ska helst ha handlingen framför sig. I vart fall ska det framgå att delgivningsmottagaren vet precis vilken handling samtalen gäller. En delgivningsmottagare kan ha flera mål hos Kronofogden.

Det krävs inte att delgivningsmottagaren har läst handlingen eller fått kunskap om innehållet. Däremot måste det finnas en möjlighet för delgivningsmottagaren att ta del av handlingens innehåll. Därför räcker det inte att den sökta bekräftar att han/hon känner till att handlingen har kommit fram. Det krävs också att delgivningsmottagaren bekräftar att han/hon har möjlighet att på något sätt få veta vad handlingen innehåller, jmf. Hovrättens för Västra Sverige beslut 2016-02-22, Ö 4635-15.

OBS! Delgivningsmottagaren ska underrättas om att han/hon anses vara delgiven i målet och få klart för sig att eventuell förklaringsperiod börjar löpa och att eventuellt utslag eller andra följder därefter kan komma att meddelas. Utförliga noteringar krävs därför i form av tjänsteanteckning.

4.5.3 Delgivning genom E-post

Delgivning kan i vissa fall ske genom ett bestridande eller annan bekräftelse via e-post. Det är förstås då mycket viktigt att Kronofogden noggrant går igenom den lämnade informationen för att försäkra sig om att det verkligen är delgivningsmottagaren som är avsändare av meddelandet. Det måste göras genom en samlad bedömning av kända omständigheter, såsom t.ex. att e-postadressen är känd genom tidigare kontakter med delgivningsmottagaren, att målnummer finns angivet, att vad skulden handlar om är känt för avsändaren, att avsändaren verkar vara väl insatt i omständigheterna kring skuldens tillkomst, att grunden för det eventuella bestridandet är klar och tydlig m.m. Tillräcklig information kanske inte

framgår av ett första e-postmeddelande utan kompletterande uppgifter kan behövas tas in.

Större försiktighet krävs när e-postmeddelandet inte innehåller ett bestridande. Vid tveksamma fall – kontakta jurist.

Kronofogden bör slutligen bekräfta att delgivning har skett och att bestridandet kommer att översändas till sökanden som kan begära att målet överlämnas till tingsrätt.

Dokumentera hur delgivning har skett.

4.5.4 Kontakt via E-post vid fysisk delgivning

Då ärendet har övergått till fysisk delgivning bör delgivaren, om det finns en känd e-postadress, försöka nå delgivningsmottagaren den vägen via Myndighetsbrevlådan liksom på kända telefonnummer. Det ska finnas goda skäl att anta att e-postadressen tillhör delgivningsmottagaren, som vi söker. Mottagaren bör få följande meddelande:

Kronofogden söker NN och har fått uppgift att han/hon har den här e-postadressen. Vänligen svara om det stämmer.

NN bör kontakta Kronofogden, antingen genom att svara på detta e-postmeddelande eller genom att ringa delgivare NN på telefonnummer XX eller till Kronofogden på telefonnummer 0771-73 73 00.

Sådana försök dokumenteras i eventuella hindersbevis/eftersökningsbevis, liksom resultatet. I de ärenden som lämnats för fysisk delgivning har delgivningsmottagaren inte låtit sig delges med delgivningskvitto/vitt kort. Eventuella kontakter via e-post ska inte påverka eller utesluta ordinarie eftersökning i bostad och på arbetsplats. Kronofogden ska inom rimliga resurser eftersträva att använda den säkraste delgivningsformen.

4.5.5 Skicka delgivningshandling via e-post

Vid kontakt med delgivningsmottagaren kan det framgå att denne önskar att delgivningshandlingen skickas via e-post. Det kan vi göra om vi bedömer att e-postadressen är korrekt. Om det finns en känd e-postadress till delgivningsmottagaren kan vi undantagsvis skicka delgivningshandlingen på det sättet, även om delgivningsmottagaren inte särskilt har bett om det.

Det krävs att vi får en bekräftelse i någon form på att handlingen nått delgivningsmottagaren.

Vid översändande av handlingar med känsligt innehåll, tex känsliga personuppgifter, uppgifter om lagöverträdelser eller handlingar med sekretess bör

dessas inte skickas via e-post. Handlingar med personuppgifter kan bara skickas till den enskilde själv.

Delgivningsmottagaren ska informeras om att handlingen översänds för delgivning samt att delgivningsmottagaren bör ange vilket ärendenummer som avses när denne bekräftar mottagandet.

Textförslag då ett betalningsföreläggande skickas via e-post:

Hej! Bifogad handling översänds för delgivning med N.N. Vänligen bekräfta

- att du är N.N.*
- att du har kunnat öppna det bifogade dokumentet och*
- att du därmed har tagit emot föreläggandet i mål nr XX-XXXX-XX.*

Säg till om du inte förstår vad saken gäller eller om det är något annat som är oklart för dig.

När du har bekräftat ovanstående är du delgiven. Detta innebär att du har en viss tid på dig för att bestrida kravet om du anser att det är felaktigt. Läs mer om detta i föreläggandet. Du kan bestrida genom att besvara det här e-postmeddelandet.

4.6 Muntlig delgivning

4.6.1 Vad är muntlig delgivning?

Muntlig delgivning får endast användas av myndigheter.

Muntlig delgivning sker genom att hela innehållet i en handling, som ska delges, läses upp för delgivningsmottagaren. Även kallelser, förelägganden eller andra beslut som ännu inte har fått skriftlig form kan delges muntligt, 19 § DelgL.

4.6.2 När kan muntlig delgivning inte användas?

Muntlig delgivning får inte användas vid delgivning av handlingar varigenom ett förfarande inleds, t.ex. föreläggandet i ett mål om betalningsföreläggande eller en underrättelse om sökt avhysning.

Det är inte heller lämpligt att använda detta delgivningssätt vid delgivning av handlingar rörande skuldsaneringsärenden då förslag om skuldsanering är väldigt omfattande och ofta inkluderar en betalningsplan, vilket gör det mindre lämpligt att läsa upp.

Muntlig delgivning bör inte heller användas om:

- Den sökte på grund av språksvårigheter eller av någon annan orsak, t.ex. ålder eller alkoholpåverkan, har svårt att förstå innehållet i den handling som läses upp.

- Det finns någon tvekan om den uppringdes identitet.

4.6.3 Så här går muntlig delgivning till

Muntlig delgivning kan användas i samband med möten eller ske på telefon. Vid muntlig delgivning ankommer det på myndigheten att på lämpligt sätt förvissa sig om att den som delges är identisk med delgivningsmottagaren. Telefondelgivning bör endast användas vid delgivning av meddelanden som är kortfattade och inte alltför komplicerade.

Muntlig delgivning sker genom att innehållet i den handling som ska delges läses upp för delgivningsmottagaren i dess helhet. Det är inte tillräckligt att endast läsa upp en del av innehållet och sedan hänvisa till att handlingen senare kommer att skickas med post.

Delgivningsmottagaren ska i samband med att handlingen eller meddelandet läses upp informeras om att delgivning har skett.

Kronofogden ska därefter normalt skicka eller lämna handlingen till delgivningsmottagaren. Undantagsvis kan myndigheten underlåta att skicka handlingen, om det inte kan ske eller om det bedöms obehövligt. Det gäller främst när delgivningsmottagaren inte har något intresse av att handlingen skickas utan anser det vara fullt tillräckligt att han eller hon har fått innehållet uppläst för sig. Det ankommer då på myndigheten att klargöra om delgivningsmottagaren önskar få handlingen skickad till sig.

4.6.4 Hemligt telefonnummer

Vissa teleoperatörer, bl.a. Telia AB, har en skyldighet att lämna ut telefonnummer till Kronofogden. Förutsättningen är att Kronofogden behöver uppgiften i ett aktuellt delgivningsärende, 10 kap. 26 § första stycket OSL. Inget hindrar att bestämmelsen tillämpas på s.k. skyddade personuppgifter, se JO 2004/05 s.29.

Om abonnenten har hemligt telefonnummer och uppgiften är sekretessbelagd enligt 29 kap. 3 § OSL krävs, för att Kronofogden ska få uppgiften, att Kronofogden anser att det är troligt att delgivningsmottagaren håller sig undan eller att det finns synnerliga skäl, 10 kap. 26 § andra stycket OSL. Det är Kronofogden som prövar om det finns förutsättningar för att lämna ut uppgifterna.

Liknande bestämmelser finns i 6 kap. 22 § första punkten lagen om elektronisk kommunikation (2003:389).

4.6.5 Delgivningstidpunkten

Muntlig delgivning anses ha skett när innehållet i handlingen, eller i en kallelse eller beslut som ännu inte har fått skriftlig form, har lästs upp för delgivningsmottagaren.

4.7 Förenklad delgivning

4.7.1 Vad är förenklad delgivning?

Förenklad delgivning kan användas när det är aktuellt att någon delges flera gånger under ett måls eller ärendes handläggning.

4.7.2 När kan förenklad delgivning användas?

Myndigheter får använda förenklad delgivning för att delge handlingar med den som är part eller har en liknande ställning i ett mål eller ärende.

En grundläggande förutsättning för att Kronofogden ska kunna använda förenklad delgivning är att mottagaren har delgetts information om detta i förväg, 24 § DelgL. Han eller hon ska också ha blivit uppmanad att regelbundet bevaka adressen dit Kronofogden fortsättningsvis kommer att skicka handlingarna i målet eller ärendet. Mottagaren kan i stor utsträckning välja vart handlingen ska skickas. Informationen kan delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämningsmannadelgivning där delgivningsmottagaren påträffas eller spikning, 25 § DelgL.

Informationen behöver inte delges om en part lämnar in en handling till Kronofogden och myndigheten därefter skickar information om förenklad delgivning med t.ex. lösbrev i nära anslutning till att handlingen har inkommit till Kronofogden, jfr. prop. 2009/10:237 s. 244.

4.7.3 När kan förenklad delgivning inte användas?

Förenklad delgivning får inte användas för handlingar som inleder ett förfarande, t.ex. föreläggande i mål om betalningsföreläggande eller underrättelse om tvångsförsäljning av bostadsrätt.

4.7.4 Så här går förenklad delgivning till

Förenklad delgivning går till på följande sätt. Kronofogden skickar handlingen som ska delges till delgivningsmottagaren. Närmaste följande arbetsdag skickas ett meddelande om att Kronofogden skickat handlingen, 22 § DelgL.

Handlingarna ska skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress (t.ex. med post eller e-post).

Om delgivningsmottagarens senast kända adress inte kan användas, eller handlingen kommer i retur från den adressen, får myndigheten skicka handlingen och kontrollmeddelandet till delgivningsmottagarens folkbokföringsadress om den är någon annan än den senast kända adressen.

Förenklad delgivning bör inte användas under vanlig sommarssemester, längre helger eller vid annan längre anmäld bortavaro. Detsamma gäller om det finns någon annan anledning att misstänka att parten inte kommer att nås av

handlingarna. Hos Kronofogden brukar förenklad delgivning användas vid andelsutmätning med indragningsförfarande.

4.7.5 Delgivningstidpunkten

Förenklad delgivning har skett när två veckor har gått från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet skickades närmast följande arbetsdag, 26 § DelgL. För korrekt delgivning krävs att handlingarna har skickats till samma adress och att det inte framstår som osannolikt att den handling som ska delges har kommit fram inom två veckor. Ett exempel på när delgivning inte kan anses ha skett är om någon av handlingarna kommer i retur (prop. 2009/10:237 s. 244 f.). Då kan det i stället bli aktuellt med kungörelsedelgivning (avsnitt 6).

4.8 Särskild delgivning med juridisk person

4.8.1 När kan särskild delgivning med juridisk person användas?

När vanlig delgivning med vitt kort inte fungerar ska så långt det är möjligt särskild delgivning med juridisk person (SdJP) enligt 27 § DelgL användas (och därefter kungörelsedelgivning). Endast myndigheter får använda detta delgivningssätt.

Det är omständigheterna i det enskilda fallet som avgör vilka delgivningsförsök som bör göras innan Kronofogden använder särskild delgivning med juridisk person. Det är inte tillräckligt att särskild delgivning tidigare har använts mot den juridiska personen.

Särskild delgivning med juridisk person får inte användas om det är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Kronofogden bör t.ex. inte använda det för att delge ett fåmansbolag under semestertider (JO 1999/2000 s. 164). Som semestertider kan räknas 15 juni-15 augusti.

4.8.2 Så här går särskild delgivning med juridisk person till

Delgivningen sker genom att handlingarna skickas i lösbrev utan krav på kvittens till den adress som den juridiska personen låtit registrera hos Bolagsverket. Därefter skickas närmast följande arbetsdag ett kontrollmeddelande om att handlingarna har skickats, 27 § DelgL. Eftersom det inte krävs någon kvittens av behörig företrädare är det viktigt att de formella förutsättningarna är uppfyllda innan delgivningssättet får användas.

4.8.3 Vem får delges med särskild delgivning med juridisk person?

SdJP får enligt 29 § DelgL användas vid delgivning med:

- aktiebolag som är registrerade i aktiebolagsregistret

- ekonomiska föreningar, bostadsrätts-föreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och sambruksföreningar som är registrerade i föreningsregistret
- handelsbolag, kommanditbolag, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är registrerade i handelsregistret
- bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker som är registrerade i bankregistret
- försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som är registrerade i försäkringsregistret
- europabolag som är registrerade i europabolagsregistret
- europakooperativ som är registrerade i europakooperativsregistret

Samtliga ovan nämnda register förs av Bolagsverket.

Delgivningssättet kan användas även när den juridiska personen inte har någon registrerad styrelse.

EXEMPEL:

a) Registrerad adress finns i Bolagsverkets register, behörig företrädare finns
SdJP kan tillämpas enligt huvudregeln ovan.

b) Registrerad adress i Bolagsverkets register existerar inte, uppgiften är inaktuell eller på annat sätt felaktig (post kommer i retur) eller adressuppgift saknas
SdJP kan inte tillämpas.

Delgivning kan däremot ske genom kungörelse enligt 50 § DelgL (se avsnitt 6).
Delgivningsförsök ska dessförinnan göras med behörig företrädare om det inte bedöms som utsiktslöst.

c) Behöriga företrädare saknas, registrerad adress finns i Bolagsverkets register,
SdJP kan tillämpas enligt huvudregeln. Det kan mycket väl finnas en företrädare.

Det kan ha varit en bolagsstämma men att uppgifterna ännu inte har hunnit registreras hos Bolagsverket.

d) Företrädare har adress utomlands enligt Bolagsverkets register

Dela upp i:

- Företrädare har adress utomlands men bolaget har svensk adress
SdJP kan tillämpas enligt huvudregeln.
- Företrädare har adress utomlands men bolaget saknar svensk adress

SdJP kan tillämpas när det inte kan bedömas som olämpligt på grund av vad vi känner till om postgångens snabbhet och tillförlitlighet i det aktuella landet. Sdjp ska inte användas i länder som reserverat sig mot postdelgivning, t.ex. Norge.

e) Endast revisor finns registrerad, registrerad adress finns i Bolagsverkets register,

SdJP kan tillämpas enligt huvudregeln.

Det har inte någon betydelse att revisor fortfarande finns registrerad hos Bolagsverket. En revisor kan inte delges.

f) Den juridiska personen är försatt i konkurs

SdJP kan inte tillämpas.

g) Den juridiska personen är försatt i likvidation

SdJP kan tillämpas i vissa fall när likvidator finns, nämligen när den juridiska personens registrerade adress uttryckligen är ställd till likvidatorn.

4.8.4 Delgivningstidpunkten

Särskild delgivning med en juridisk person har skett när två veckor har gått från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet skickades på det föreskrivna sättet, dvs. närmast följande arbetsdag, och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen har kommit fram inom denna tid, 30 § DelgL.

5 Stämningssmannadelgivning

5.1 Allmänt

Stämningssmannadelgivning får endast utföras av behörig stämningssman, 31 § DelgL. Stämningssmannabehörighet får man antingen genom förordnande av polismyndigheten eller genom anställning vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogden, Skatteverket eller någon svensk utlandsmyndighet, 40 § DelgL. Sedan finns det även anställda vid vissa inrättningar, t.ex. kriminalvårdsanstalt som har rätt att delge. Detta betyder att alla anställda vid Kronofogden har stämningssmannabehörighet.

Även den som är anställd vid ett auktoriserat delgivningsföretag får utföra stämningssmannadelgivning.

Det finns inget krav på att något annat delgivningssätt måste ha prövats för att stämningssmannadelgivning ska få användas. Kronofogden ska alltid välja ett delgivningssätt som är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och som medför så lite kostnader och besvär som möjligt. Det innebär att stämningssmannadelgivning inte ska användas när andra delgivningssätt, som är snabbare, billigare och mindre ingripande för den person som söks, kan användas. Kronofogden kan söka delgivningsmottagaren för delgivning på sin arbetsplats vid första delgivningstillfället. Här gäller det dock att visa hänsyn till delgivningsmottagaren och vara diskret och inte väcka uppmärksamhet i onödan.

Delgivare ska i alla kontakter med delgivningsmottagare presentera sig, förklara att han/hon kommer från Kronofogden samt vara beredd på att legitimera sig.

5.1.1 Bemötande av barn

I Kronofogdens verksamhet möter vi även barn vars föräldrar berörs av våra åtgärder på olika sätt. Med barn avses enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) den som inte fyllt 18 år. Vårt mål är att alltid säkerställa att barns rättigheter tas till vara enligt Kronofogdens riktlinje ”Bemötande av barn”.

Huvudregeln är att Kronofogden inte använder barn som tolk. Detta dels med hänsyn till rättssäkerheten, dels det ansvar tolkning kan innebära för ett barn. Det kan uppstå situationer, bland annat i samband med en delgivning, när barn kan behöva förklara något för den vuxne vi söker. Bedömningen av om detta är lämpligt måste avgöras från fall till fall. Hänsyn ska tas till barnets bästa utifrån dess ålder och mognad. Det som ska förklaras måste vara av enkel natur och röra t.ex. information om att vi kan anlita tolk för att informera om vad saken gäller. Det som ska förklaras får inte röra ärendets innehåll eller konsekvenser.

Vid en delgivningsförrättning avvaktar vi med att presentera oss tills vi vet att vi pratar med rätt person. Om ett barn är ensamt hemma när vi kommer ska vi alltid försöka få kontakt med föräldrarna.

- Om ett barn öppnar dörren anpassas frågan, kring om svaranden är hemma, beroende på åldern på barnet.
- På en rak fråga från ett barn talar vi alltid om vem vi är.
- Det är endast myndiga personer som kan surrogatdelges (18 år eller äldre).
- Vi ska endast lämna en aviseringslappen till svaranden. När barnet har stängt dörren så lägger man därför ner aviseringslappen efteråt i brevinkastet/brevlådan.
- Vi ska inte ”skaffa” oss upplysningar från barnet om föräldern, exempelvis om föräldern är boende/skriven på adressen, när föräldern kommer hem, var arbetar föräldern etc.

Se Riktlinje för bemötande av barn.

5.1.2 Sätt att delge genom stämningssman

Med stämningssmannadelgivning menas att handlingen lämnas av en person med stämningssmannabehörighet på något av följande sätt:

- delgivning när delgivningsmottagaren påträffas personligen,
- surrogatdelgivning, d.v.s. handlingen lämnas till en annan person än delgivningsmottagaren personligen,
- spikning, d.v.s. handlingen lämnas i eller i anslutning till delgivningsmottagarens hemvist.

5.1.3 Allmän sjukvårdsinrättning, behandlingshem, kriminalvårdsanstalt, polis m.fl.

Delgivning med delgivningsmottagare som är intagen på

- kriminalvårdsanstalt,
- häkte,
- hem för vård av unga (LVU) och hem för vård av missbrukare (LVM),
- vårdinrättning eller undersökningsenhet för rättspsykiatrisk vård (LRV) eller rättspsykiatrisk undersökning (LRU) och
- sjukvårdsinrättning för psykiatrisk tvångsvård (LPT)

får, enligt 40 § DelgL, ske genom personal vid respektive inrättning.

För att kontrollera om det är en sådan inrättning, där personal får delge, kan uppgift hämtas hos Statens Institutionsstyrelse, SiS, se vidare på deras hemsida. Det ovan sagda innebär att *all* personal vid sådan inrättning har behörighet att utföra stämningssmannadelgivning med personer som är intagna på den anstalt eller inrättning där de tjänstgör. Om delgivningsmottagaren vägrar att ta emot eller kvittera handlingen har delgivning ändå skett, om åtgärden dokumenteras i

enlighet med 31 § DelgL, och det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

I de fall då delgivningsmottagaren har vägrat mottaga eller vägrat kvittera måste det tydligt framgå på delgivningskvittot vem som har överlämnat handlingen och dennes tjänstetitel. Om delgivningsmottagaren har skrivit under delgivningskvittot (läslig underskrift) krävs i normalfallet inte att utlämnaren har undertecknat kvittot eller angett sin tjänstetitel då detta i det fallet är att betrakta som en vanlig delgivning och inte en stämmningsmannadelgivning.

5.1.4 Avisering av delgivningsförsök

Om delgivningsmottagaren inte påträffas på eftersökningsadressen lämnar delgivaren ett meddelande där det framgår vilket datum delgivaren var där, att delgivningsmottagaren söks för delgivning och med uppmaning till delgivningsmottagaren att ta kontakt med delgivaren samt telefonnummer och adress där delgivaren kan nås.

På delgivningskvittot antecknar delgivaren datum, klockslag och signum för sin egen bevakning.

Om delgivningsmottagaren inte hör av sig, kontrollera om delgivningsmottagaren kan träffas på sin arbetsplats eller liknande för delgivning. Här gäller det dock att visa hänsyn till delgivningsmottagaren och vara diskret och inte väcka uppmärksamhet i onödan.

5.2 Handlingen överlämnas till delgivningsmottagaren

Vid stämmningsmannadelgivning lämnas handlingen till delgivningsmottagaren.

Kontroll görs att det är rätt person som tar emot handlingarna. I normalfallet räcker det med att delgivningsmottagaren tillfrågas och bekräftar sin identitet. Vid tveksamheter angående identitet ska personen inte delges (se rubrik "Pass-körkortsfoto av delgivningsmottagaren").

Datum noteras för delgivningen samt den adress, som delgivningsmottagaren har delgetts på, om det är annan än den som anges på delgivningskvittot.

I första hand ombeds delgivningsmottagaren att underteckna delgivningskvittot och ta emot handlingarna. Om delgivningsmottagaren inte medverkar till det kan delgivningen i vissa fall ändå genomföras.

5.2.1 Vägrad kvittens

Delgivningsmottagaren är delgiven när han/hon tar emot handlingarna, även om han/hon vägrar att underteckna kvittot. En förutsättning för att

stämningmannadelgivning ska ha skett är att delgivningsmottagaren vid delgivningsförsöket förstår att det rör sig om ett försök till delgivning.

I avsaknad av delgivningsmottagarens namnteckning måste delgivaren själv göra anteckningar för att dokumentera att delgivning har skett.

5.2.2 Vägrat mottagande

En delgivningsmottagare kan inte undandra sig delgivning genom att vägra att ta emot handlingen.

En förutsättning för att stämningmannadelgivning ska ha skett är att delgivningsmottagaren vid delgivningsförsöket förstår att det rör sig om ett försök till delgivning. Det innebär normalt att det måste ha förekommit personlig kontakt mellan stämningmannen och delgivningsmottagaren (NJA 1978 s. 222).

En vägran att ta emot handlingen behöver inte ske i form av en muntlig förklaring utan kan t.ex. bestå i att delgivningsmottagaren vägrar att öppna dörren sedan han eller hon har fått klart för sig att det är fråga om ett delgivningsförsök. För att delgivning ska anses ha skett i en sådan situation krävs naturligtvis att det är klarlagt att det är delgivningsmottagaren som befinner sig på andra sidan dörren (prop. 1978/79:11 s. 38 och NJA 2008 N 51).

Vid vägran att öppna dörren bör handlingen om möjligt lämnas i brevinkastet eller brevlådan. I en sådan situation är det alltså inte fråga om spikning! Handlingen ska lämnas så att delgivningsmottagaren senare kan ta om hand den om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna (prop. 1970:13 s. 149).

Om delgivningsmottagaren påträffas på någon annan plats får man göra en bedömning från fall till fall om det är lämpligt att lämna kvar handlingen på platsen, exempelvis på en arbetsplats. Bedömningen ska göras utifrån vilka möjligheter delgivningsmottagaren har att senare få del av handlingen, och vilka risker som finns för att andra personer får del av den.

Det är i stort sett alltid olämpligt att lämna kvar handlingen på allmän plats.

Även om handlingarna inte kan lämnas kvar på platsen så har delgivning ändå skett.

5.3 Surrogatdelgivning

Surrogatdelgivning regleras i 34-37 §§ DelgL.

Surrogatdelgivning innebär att handlingen överlämnas till någon annan än delgivningsmottagaren. Denne ska informeras om sin skyldighet att lämna handlingen till den som söks. Den som tar emot sådan handling ska samtycka till det och får inte vara den söktes motpart. Det är också olämpligt att surrogatdelge med personer som är svarande i samma mål, d.v.s. solidariskt ansvariga, t.ex. makar som är bolagsmän i ett handelsbolag, då de sinsemellan kan ha motstående

intressen om ansvaret (se vidare Göta Hovrätts protokoll 2013-11-20 i mål Ö 2486-13 m.fl.).

För betalningsförelägganden finns dessutom särskilda villkor i 29 § BfL och 33 kap. 5 § rättegångsbalken (RB). Dessa innebär att i den summariska processen får surrogatdelgivning bara användas om det finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Om förutsättningarna för surrogatdelgivning är uppfyllda kan delgivningsmottagarens samtliga handlingar, som inte är delgivna, surrogatdelges vid samma tillfälle.

Observera att handling som lämnas över vid surrogatdelgivning ska kuverteras.

Surrogatdelgivning har skett när handlingen har lämnats och en underrättelse har skickats till delgivningsmottagaren, 34 § andra stycket och 39 § andra stycket DelgL.

Var kan surrogatdelgivning ske?

Surrogatdelgivning kan endast ske i eller i omedelbar anslutning till hemvist eller på arbetsplats. Med hemvist avses i delgivningsssammanhang den adress där den sökta stadigvarande bor. Om han eller hon är folkbokförd där saknar däremot självständig betydelse.

5.3.1 Surrogatdelgivning vid bostaden

Om det uppenbarar sig möjlighet att surrogatdelge, d.v.s. delgivaren träffar på annan vuxen person, som tillhör samma hushåll, kan delgivningsmottagare som söks för delgivning delges genom denna person.

Hushållsmedlemmen måste ha fyllt 18 år. Detta kan man kontrollera genom att fråga eller begära legitimation.

För att handlingen ska få lämnas till hushållsmedlem krävs alltså att han eller hon befinner sig i bostaden vid delgivningstillfället. Det är alltså inte tillåtet att söka upp en hushållsmedlem på en annan plats för att överlämna handlingen.

Det är viktigt att delgivaren gör en bedömning av om rättssäkerheten bibehålls för delgivningsmottagaren. Av samtalet med den som påträffas i bostaden kan det framgå att delgivningsmottagaren inte har varit på adressen sedan en längre tid, för närvarande inte vistas där eller andra omständigheter som gör att förutsättningarna för surrogatdelgivning inte är uppfyllda eller att denna delgivningsform är olämplig. Ytterligare efterforskningar kan då bli nödvändiga. Delgivningsmottagaren ska bo på adressen och komma "hem till kvällen" eller i vart fall inom de närmaste dagarna.

5.3.2 Surrogatdelgivning på arbetsplatsen

Om en delgivningsmottagare, som söks för delgivning, inte påträffas på sin arbetsplats under sin vanliga arbetstid, får surrogatdelgivning ske genom att handlingen lämnas till hans eller hennes arbetsgivare.

Med arbetsgivare avses en person i företagsledande eller därmed jämförlig ställning eller chefen för den personaladministrativa verksamheten på delgivningsmottagarens arbetsplats.

Med ”person i företagsledande ställning” avses endast en VD, styrelseledamot eller liknande person som leder ett företag.

Med ”jämförlig ställning” menas ledningen för en myndighet, organisation eller annan typ av arbetsplats.

Enligt 44 § DelgL är en arbetsgivare skyldig att på begäran av delgivare/stämmningsman uppgive om delgivningsmottagaren är anställd hos honom eller henne och, om så är fallet, upplysa om delgivningsmottagarens arbetstider, arbetsplats och om andra förhållanden som rör anställningen och som kan underlätta delgivningen. Det handlar om sådana uppgifter som typiskt sett kan underlätta delgivning med en anställd, i första hand den anställdes arbetstider och arbetsplats. Om arbetsgivaren känner till andra omständigheter som kan underlätta delgivning, är han eller hon skyldig att upplysa även om dessa. En förutsättning för att upplysningsskyldighet ska föreligga är dock att uppgifterna har samband med anställningen (jfr prop. 1984/85:109 s. 66). Upplýsningsskyldigheten gäller därmed inte att lämna uppgift om den anställdes adress.

Vid surrogatdelgivning med arbetsgivare krävs, utöver de allmänna förutsättningarna att den anställda under sin ordinarie arbetstid inte påträffas på arbetsplatsen. Det ska framgå att delgivningsmottagaren arbetar där och att handlingarna kan överlämnas till honom/henne samma dag eller i vart fall inom de närmaste dagarna.

5.3.3 Meddelande enligt 34 § 2 stycket DelgL

Efter utförd överlämning av delgivningshandling ska en underrättelse snarast skickas till delgivningsmottagaren. Underrättelsen ska innehålla upplysning om att delgivning har skett och vem handlingen har lämnats till.

5.4 Delgivning genom spikning

Med begreppet spikning menas att handlingarna som ska delges kan lämnas i/vid bostaden även om vi inte haft någon kontakt med delgivningsmottagaren.

För att spikning ska kunna ske måste vissa förutsättningar vara uppfyllda. De ska framgå av utredningen i ärendet, vilken dokumenteras i ett s.k. eftersökningsbevis.

Med grund i ett sådant eftersökningsbevis kan stämmningsmannen fatta beslut om spikning. Delgivningsmottagaren är delgiven i och med att spikningen utförts.

5.4.1 Förutsättningarna för spikning

Vid stämmningsmannadelgivning får handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på en lämplig plats i anslutning till hemvistet (spikning) om

- delgivningsmottagaren har känt hemvist men inte påträffas där,
- surrogatdelgivning inte kan ske med vuxen medlem av det hushåll som delgivningsmottagaren tillhör,
- delgivningsmottagaren inte påträffas på sin arbetsplats under sin vanliga arbetstid och surrogatdelgivning inte kan ske med hans eller hennes arbetsgivare,
- det inte kan klarläggas var delgivningsmottagaren uppehåller sig och,
- det med beaktande av vad som framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Om delgivningsmottagaren inte vistas i hemvistet, t.ex. på grund av tjänstgöring på annan ort, utlandsvistelse eller semesterresa, har han eller hon ingen möjlighet att ta del av aviseringar. Det kan då inte anses att han eller hon håller sig undan. Detsamma gäller om Kronofogden inte har sökt delgivningsmottagaren i hemvistet (NJA 1999 C29 Ö 3429-98).

5.4.2 Eftersökning för spikning

Eftersökningen måste visa att delgivningsmottagaren bor/har hemvist på adressen vi spikar på vilket kan framgå av folkbokföring, namn på dörren, bekräftelse av granne eller fastighetsägare eller av delgivningsmottagaren själv.

Sökning måste anpassas till förutsättningarna i det enskilda fallet. Om vi inte får någon annan information om var delgivningsmottagaren går att nå för delgivning och surrogatdelgivning i hemmet eller på arbetsplatsen inte heller är möjligt kan vi ofta tillämpa den s.k. normalmodellen. Denna innebär att sökning bör pågå under minst tre veckor under vilken tid delgivningen aviseras minst tre gånger. Det ska vara klart att den sökta bor på adressen. I sådant fall kan vi anta att delgivningsmottagaren håller sig undan, såvida inte annan information talar emot.

Synlighetsbekräftelse

Delgivningsmottagaren ska dessutom nyligen, i vart fall under sista månaden av eftersökningstiden, ha syns till i närheten av bostaden, t.ex. i trappuppgången (synlighetsbekräftelse). På eftersökningsbeviset ska det noteras vem (exempelvis ”fastighetsskötaren”, ”grannen” eller ”delgivningsmottagaren själv”) som har lämnat synlighetsbekräftelsen och när (datum) den har lämnats.

Om uppgiften har lämnats av delgivningsmottagaren själv ska det framgå hur uppgiften har lämnats - telefonsamtal, mail i Myndighetsbrevlådan eller via SMS till delgivaren. Delgivaren ska säkerställa att det är delgivningsmottagaren som ringer eller som har blivit uppringd, som har skickat e-postmeddelandet eller SMS:et. Delgivaren ska undersöka om delgivningsmottagaren kan bekräfta mottagandet av delgivningshandlingarna (muntlig bekräftelse) eller på annat sätt medverka till delgivning. Kontakt via telefon, mail eller SMS är inte att jämställa med delgivningsförsök i bostaden eller på arbetsplats.

Arbetsplats

Finns känd arbetsplats ska vi göra ett besök även där minst en gång. Inför ett besök kan telefonkontakt tas med chef i ledande ställning för att få information om delgivningsmottagarens arbetstider. Om delgivning inte har kunnat ske på arbetsplatsen med delgivningsmottagaren personligen eller genom surrogatdelgivning med arbetsgivare ska delgivaren närmare dokumentera kontakten med arbetsgivaren och att denne informerats om sin upplysningsplikt, vår möjlighet till tillträde till arbetsplatsen samt surrogatdelgivning.

Avvikit eller håller sig undan

Om vi, trots eftersökning i bostaden, på arbetsplats och vid eventuella kontakter med delgivningsmottagaren, inte lyckas delge på annat sätt kan vi normalt göra bedömningen att delgivningsmottagaren har avvikit eller håller sig undan. Vi har då grund för att spika handlingarna. Denna bedömning får vi också grunda på omständigheter som har framkommit vid tidigare delgivningsförsök.

Undantagsvis kan vi anta att delgivningsmottagaren har avvikit eller håller sig undan även med annan utredning. Det krävs då en god dokumentation om vad som har hänt.

5.4.3 Spikning i samband med verkställighet av avhysning

Ett undantag, som rör verkställigheten hos Kronofogden, är 16 kap. 2 § andra stycket UB, som föreskriver färre krav än delgivningslagen för delgivning genom spikning i samband med en ansökan om verkställighet av avhysning. Före avhysningen ska svaranden få tillfälle att yttra sig. Den handling som ger svaranden tillfälle att yttra sig – dvs. underrättelsen från Kronofogden om den sökta avhysningen – ska delges med honom.

Om svaranden saknar känt hemvist och det inte har kunnat klarläggas var han eller hon uppehåller sig får avhysning dock ske utan föregående underrättelse. Med hemvist avses den adress där svaranden bor stadigvarande (NJA 1988 s. 89).

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller DelgL (2010:1932). Har delgivningsmottagaren känt hemvist inom riket men träffas varken han eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 34–37

§§ DelgL och kan det inte klarläggas var han eller hon uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas eller handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist. Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom eller henne med posten under hans eller hennes utländska adress.

Läs mer om spikning i Kronofogdens [ställningstagande 13/08/IND](#).

Sammanfattningsvis får spikning ske om:

- den sökta har känt hemvist men inte påträffas där,
- surrogatdelgivning i hemvistet med vuxen medlem av hushållet eller med arbetsgivaren på den söktes arbetsplats, inte varit möjlig, och
- det inte kan klarläggas var den sökta uppehåller sig.

En delgivning genom spikning ska noteras på handling i akten eller Init tillsammans med en redogörelse för skälen till varför man använder den delgivningsformen.

Spikning gör man formellt genom att handlingar som ska delges lämnas i ett slutet kuvert i brevlådan eller fästs på dörren på den adress där den sökta har sitt hemvist (38 § delgivningslagen). För att alla i en bostad säkert ska få information om avhysningen förekommer det att förrättningsmannen lägger ner meddelandet om avhysningen i ett slutet kuvert och ett öppet.

Om svaranden inte är hemma lägger man handlingarna i brevinkastet redan vid förrättningsmannens första besök. En förutsättning är givetvis att Kronofogdens utredning vid det tillfället har kommit så långt att det finns ett underlag för, och ett beslut om, spikning.

Om det finns uppgifter om att svaranden kan finnas på en annan adress måste han eller hon ha sökts även där för att kravet för spikning ska vara uppfyllt. Spikning ska göras på den adress där svaranden har sitt hemvist. Man kan även lämna en underrättelse om en sökt avhysning för kännedom på en annan adress där svaranden kan tänkas nås av den.

Observera att spikning enligt 16 kap. 2 § andra stycket UB inte förutsätter att man kan anta att den sökta håller sig undan. Bestämmelsen i UB avviker i den här delen från vad som föreskrivs i delgivningslagen (38 § jämförd med 1 § andra stycket DelgL). Detta är en skillnad gentemot delgivning i andra fall genom spikning.

5.4.4 Utfärdande av eftersökningsbevis och beslut om spikning

Delgivaren kan själv avgöra om det finns förutsättningar för spikning eller inte, dvs. ta fram spikningsunderlaget, utfärda eftersökningsbevis samt utföra själva spikningen. I tveksamma fall har delgivaren möjlighet att redovisa omständigheterna för en jurist, som kan bestämma om annat delgivningssätt.

Beslut om spikning

Det bör åtminstone ha passerat några helgfria dagar från sista aviseringen innan beslut och spikning sker för att aviseringen ska vara meningsfull. I beslutet ska delgivaren dokumentera och motivera varför han eller hon valt spikning. Dokumentationen ska innehålla en utförlig redogörelse av utredningen och vilka åtgärder som utförts samt ange datum och klockslag för varje försök att nå den som ska delges.

Handlingarna lämnas

Vid spikningstillfället ringer delgivaren på för att eventuellt kunna delge personligen eller genom surrogatdelgivning.

Spikningen genomförs genom att handlingarna läggs i slutet kuvert. Om spikningen avser fler än ett ärende så kan samtliga handlingar läggas i samma kuvert. Kuvertet ska vara märkt med texten – ”Ni är nu delgiven denna försändelse” – samt datum för spikning. Kuvertet ska lämnas antingen i delgivningsmottagarens bostad eller på lämplig plats i anslutning till bostaden. Välj brevinkast om sådant finns. I andra hand bör postlåda användas, om det finns en sådan i anslutning till bostaden. Postlåda i tomtgränsen till enbostadshus (ex. villa/radhus etc.) och samlingsbrevlådor i hyreshus får normalt anses uppfylla detta krav, men inte sådana på landet vanliga samlingsställen för brevlådor som inte står i tomtgräns. Om det framgår att delgivningsmottagaren inte använder/tömmer postlådan så ska inte kuvertet läggas ned där. I sista hand lämnas kuvertet på annat lämpligt sätt i anslutning till bostaden, normalt genom att det fästs på dörren, t.ex. med tejp eller i dörrspringan om detta är möjligt. Vänd kuvertet med Kronofogdemyndighetens logotyp inåt. Intyg om att spikningen har utförts tecknas på eftersökningsbeviset av den som verkställt delgivningen.

5.4.5 Nya mål vid spikningstillfället

Om det kommer nya ärenden, som ska delges innan spikning skett i det ursprungliga ärendet, kan dessa tas med vid det aktuella spikningstillfället. Det spelar ingen roll vilken typ av handling det nya målet rör sig om eller vilken typ av handling den tidigare spikningen gällde.

5.4.6 Återanvändning av tidigare eftersökningsbevis

Underlag från tidigare delgivningsförsök kan återanvändas om uppgifterna är aktuella. En tidigare synlighetsbekräftelse kan återanvändas så länge den faller inom gränsen ”synlig under sista månaden av eftersökningstiden”. Annars krävs ny synlighetsbekräftelse.

Grundregeln är att datum för spikningen (droppningstillfället) på det "gamla" eftersökningsbeviset inte ska överskrida 2 månader.

5.5 Foto från pass och körkort

I vissa fall kan det uppstå situationer då identiteten på delgivningsmottagaren behöver säkerställas på annat sätt än att bara tillfråga personen ifråga.

Vi har ingen rätt att avkräva några identitetshandlingar från delgivningsmottagaren eller annan person som vi möter på adressen. Kronofogden kan istället begära ut foton på enskilda från Polismyndighetens passregister, 23 § passförordning (1979:664) för att fastställa identiteten.

Kronofogden kan också begära ut foton på enskilda från Transportstyrelsen vägtrafikregister, 4 kap.13 § förordning om vägtrafikregister.

Den sekretessbrytande regeln finns i 10 kap 26 § OSL. Den gäller t.ex. fotografisk bild som vi behöver för delgivning.

5.6 Adresser

Bedömning av adresser är en central del i delgivarens uppdrag. Delgivningsmottagaren ska från början sökas på rätt adress och delgivningsmottagarens samtliga aktuella adresser måste redovisas i ett eventuellt hinder eller eftersökningsbevis. Delgivningsförsök ska genomföras på samtliga adresser om adressen i fråga inte kan avföras p.g.a. att delgivningsförsök där anses vara utsiktslösa.

5.6.1 Tidigare adresser

Tidigare adresser kan innebära adresser som, till exempel, avser en gammal folkbokföringsadress till delgivningsmottagaren. Det kan också vara så att man tidigare fått bekräftat av boende på adressen att delgivningsmottagaren är avflyttad. Dessa adresser ska vi inte söka på, däremot är man tvungen att redovisa adresserna om de har varit aktuella under sökperioden, samt om sökanden angett adressen. Då utgångspunkten är att delgivningsmottagaren ska sökas på angivna eller registrerade adresser ska informationen om att adressen inte längre är aktuell fortfarande vara giltig.

5.7 Hindersbevis

Om delgivningsmottagaren av ett betalningsföreläggande inte kan delges, eftersom vi inte har uppgifter om var han/hon uppehåller sig alternativt arbetar, ska hinderbevis utfärdas.

6 Kungörelsedelgivning

6.1 Allmänt om kungörelsedelgivning

Kungörelsedelgivning sker genom att den handling som ska delges hålls tillgänglig viss tid hos Kronofogden eller på annan plats. Ett meddelande om var och när detta sker samt uppgift om handlingens huvudsakliga innehåll ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar inom tio dagar från det att beslutet om kungörelsedelgivning fattades. Om kungörelsedelgivning ska ske med en fysisk person, som kan antas uppehålla sig på viss ort, ska annonsering även ske i ortstidning.

Kronofogden kan i vissa fall avstå från tidningsannonsering om man redan har kungörelsedelgivit i målet eller ärendet. I sådana fall ska man istället anslå ett meddelande i myndighetens lokal.

Kungörelsedelgivning kan inte användas i alla mål hos Kronofogden, se nedan under 6.1.1.

6.1.1 Förutsättningar för kungörelsedelgivning

Fysisk person

- delgivningsmottagaren saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig,
- förutsättningarna för spikning är uppfyllda *eller*
- förutsättningarna för förenklad delgivning är uppfyllda men sådan adress som anges i 23 § DelgL saknas, d.v.s. delgivningsmottagarens senast kända adress eller folkbokföringsadress.

Juridisk person

Kungörelsedelgivning med juridisk person, som inte har fullgjort sin registreringsplikt, får ske om

- en juridisk person som anges i 29 § DelgL saknar registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med juridisk person eller
- om en juridisk person i strid mot gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare och någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att ta emot delgivningar samt att andra försök till delgivning misslyckats eller bedöms som utsiktslösa.

I dessa fall ska ett meddelande som avses i 47 § DelgL införas i Post- och Inrikes Tidningar.

Om den juridiska personen har en registrerad postadress och punkt 2 ovan är uppfylld ska Kronofogden skicka ett meddelande om delgivningen till den registrerade postadressen, 50 § tredje stycket DelgL.

För att bestämmelsen ska vara tillämplig krävs att andra delgivningsmöjligheter inte står till buds. Om det t.ex. kan konstateras att en viss person är behörig att företräda den juridiska personen, utan att detta har antecknats i registret, ska Kronofogden i första hand försöka överlämna handlingen till honom eller henne (prop. 1992/93:68 s. 65 f. och 82 f.).

Bestämmelsen är viktig när en juridisk person, som inte omfattas av tillämpningsområdet för särskild delgivning av en juridisk person, inte uppfyller sin registreringskyldighet, t.ex. är en stiftelse.

Kungörelsedelgivning när en obestämd krets eller ett stort antal personer ska delges

Kungörelsedelgivning får ske om

- en obestämd krets ska delges
- ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning sker med var och en av dem
- delägare i samfällighet eller medlemmar i sammanslutning ska delges, det inte finns någon som är delgivningsmottagare för dem och delägarna eller medlemmarna är fler än tio.

Ett meddelande som avses i 47 § DelgL ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar och om det finns skäl till det i ortstidning. Om delgivningen i ett sådant fall som avses i 49 § första stycket p. 2 avser personer som hyr eller annars innehar lägenheter i samma fastighet ska meddelandet dessutom anslås på ett lämpligt sätt inom fastigheten.

Ett meddelande om delgivning ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Om en statlig myndighet eller en kommun ingår bland dem som delgivningen avser, ska meddelandet alltid skickas till myndigheten eller kommunen, 49 § DelgL.

Undantag från användande av kungörelsedelgivning

- Kungörelsedelgivning kan inte ske om delgivningsmottagaren har flyttat utomlands och har känd adress där eller om han eller hon tjänstgör på ett svenskt företag utomlands. Delgivning med en person som befinner sig utomlands får ske enligt lagen på den utländska orten, om inte sådan delgivning skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper. Vilken uppgift som krävs för att det ska kunna konstateras avgörs utifrån uppgifter i det enskilda fallet.

Betalningsföreläggande:

- Kungörelsedelgivning kan endast användas i:
 - mål om särskild handräckning (SHR)
 - mål om betalningsfastställelse (BFA mål) i den del målet avser fastställelse till betalning ur fast egendom
 - mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning (VHR) mot juridisk person

Kungörelsedelgivning får inte användas i bf- och VHR mål mot fysisk person.

6.1.2 Delgivningstidpunkten

Kungörelsedelgivning har skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att kungörande och andra föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

7 Partsdelgivning

I första hand är det den myndighet som handlägger ärendet som ska se till att delgivning sker, 7 § DelgL. Begär en part att själv få ombesörja delgivning och det inte är olämpligt får myndigheten besluta om detta, 8 § DelgL. Vid bedömningen bör myndigheten beakta parternas respektive intressen samt även vikten av att handläggningen av ärenden bedrivs på ett rättssäkert sätt. Vid partsdelgivning får endast vanlig delgivning och stämningmannadelgivning användas, 10 § DelgL. Om stämningsman anlitas kan alltså delgivning ske även genom surrogatdelgivning eller spikning.

Har sökanden begärt att själv få delge svaranden, i ett ärende avseende betalningsföreläggande, ska enligt 29 § BFL 32 kap. 2 § RB tillämpas. Sökanden ska då ge viss tid att komma in med bevis om delgivning och inkommer inte bevis om delgivning inom rätt tid ska Kronofogden anse ansökan om betalningsföreläggande som förfallen, se 32 kap. 2 § RB. Ärendet ska då avskrivas. Ett erinrande om detta ska tas in i beslutet att sökanden medges rätt att delge. Kronofogden har i ställningstagande 7/2013 ansett att tiden för sökande att komma in med bevis om delgivning bör vara 75 dagar. Har Kronofogden genomfört delgivningsåtgärder men ändå inte lyckats delge svaranden, ska myndigheten enligt 30 § BFL pröva om delgivningsförsöken ska fortsätta eller om sökanden ska erbjudas att delge. Antar sökanden inte erbjudandet att delge handlingarna leder det till att ansökan avisas och delgivningsförsöken upphör.

Part har, enligt 48 § Bfl, rätt att begära skälig ersättning för delgivningskostnader.

Kronofogden ska inte parallellt försöka delge handlingar som ligger för partsdelgivning då sökanden har antagit vårt erbjudande om partsdelgivning och då även kan mista sin möjlighet att yrka ersättning för delgivningskostnader.

Denna delgivningsform är mycket ovanlig inom verkställighetsprocessen.

8 Särskild delgivningsproblematik

8.1 Språk- och synsvårigheter/kroppsligt handikapp

Om delgivningsmottagaren inte förstår svenska eller något annat språk som delgivaren talar utgör det i sig inget hinder för delgivning. Skriver delgivningsmottagaren på och mottar handlingen frivilligt anses denne därmed vara delgiven.

Enligt 8 § förvaltningslagen (1986:223) bör myndigheten vid behov anlita tolk när myndigheten har att göra med någon som inte behärskar svenska eller är allvarligt hörsel- eller talskadad. Myndigheten får i varje enskilt fall ta ställning till huruvida en tolk behöver engageras.

Enligt 8 § lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk har enskild rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med en förvaltningsmyndighet vars geografiska verksamhetsområde helt eller delvis sammanfaller med minoritetsspråkets förvaltningsområde (de förvaltningsområden som avses, och vem som fattar beslut om dessa, framgår av 6 § och 7 § i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk). Detta gäller i ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part, om ärendet har anknytning till förvaltningsområdet.

Om den enskilde använder finska, meänkieli eller samiska i ett sådant ärende, är myndigheten skyldig att ge muntligt svar på samma språk. I dessa fall kan Myndigheten även i övrigt sträva efter att bemöta de enskilda på dessa språk.

Vägrar delgivningsmottagaren däremot att motta handlingen och det inte finns tolk eller närstående med vid tillfället, som kan tolka, kan inte delgivning ske då delgivningsmottagaren inte kan anses förstå innebörden av vägrat mottagande (där man ändå anses vara delgiven). Surrogatdelgivning med hushållsmedlem som inte förstår svenska eller något annat språk som delgivaren behärskar får inte användas.

Om delgivningsmottagaren är villig att ta emot handlingen, men på grund av synsvårigheter eller kroppsligt handikapp eller olycksfall, inte utan svårighet kan kvittera mottagandet själv är det inget som hindrar att delgivaren hjälper till med "hand på penna". "Hand på penna" innebär att en annan person för pennan, och undertecknaren håller handen på pennan eller handen. Delgivaren kan också intyga att ett överlämnande har skett, och anledningen därtill, antingen på delgivningskvittot eller på bifogat separat papper.

8.2 Hälsotillstånd -ej delgivningsbar

Det förekommer att delgivningsmottagaren p.g.a. sitt hälsotillstånd inte är delgivningsbar. Det ska röra sig om ett tillstånd som **inte är övergående**.

Samråd ska ske med den personal på vårdinrättningen som kan bedöma delgivningsmottagarens medicinska status/hälsotillstånd. Om nämnda personal vid vårdinrättningen anger att det inte är lämpligt att delge på grund av delgivningsmottagarens hälsotillstånd ska det godtas av Kronofogden. Uppgift om varför delgivning ej kan ske ska noteras. Det krävs inget läkarintyg, och vi saknar rättsligt stöd för att kräva intyg.

Enbart uppgiften att någon är inlagd på sjukhus är inte tillräckligt för ett hindersbevis.

När delgivare vänder sig till läkare eller annan vårdpersonal, för att få deras bedömning av svarandens hälsotillstånd, är det viktigt att göra klart att vi endast behöver uppgift om att delgivningsmottagaren inte bedöms delgivningsbar på grund av hälsotillstånd. Sjukdomsdiagnos eller övrig information om delgivningsmottagarens hälsotillstånd kan utelämnas i bedömningen. Det är vidare önskvärt att, om möjligt, få intygslämnarens bedömning om den söktes tillstånd är varaktigt eller snart övergående.

I de fall personalen åberopar den sekretess som gäller inom hälso- och sjukvården för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, enligt 25 kap. 1 § OSL, bör vi upplysa dem om att ”uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men”.

8.3 Skyddade personuppgifter

Uppgifter som gör att man kan spåra någons uppehållsort, namn, bostadsadress, arbetsgivare m.m.) kan sekretessbeläggas genom ett beslut om skyddade personuppgifter. Sådana beslut fattar Skatteverket, vid vissa skattekontor i de olika regionerna som handlägger ärenden om skydd av personuppgifter (22 kap. 1 § OSL).

Kronofogdens kontakter (utgående post) med delgivningsmottagare med skyddade personuppgifter sker alltid genom Skatteverkets förmedlingsservice vid skattekontoret i Göteborg. Brev som ska förmedlas ska läggas i ett slutet kuvert. Kuvertet ska ha uppgift om avsändaradress så att Skatteverket kan returnera försändelsen om vi inte kan nå mottagaren. På kuvertet skrivs mottagarens personnummer och, om möjligt, mottagarens fullständiga namn. Därefter läggs kuvertet i ett ytterkuvert som sänds till Skatteverkets postförmedlingsadress.

8.4 Vägrar – tillträde, lämna uppgifter, sekretess m.m.

8.4.1 Hyresvärd/Fastighetsägare/Lägenhetsinnehavare/Arbetsgivare

Upplysningskyldighet

Enligt 43 § DelgL är en fastighetsägare, tomträtthavare, arrendator eller innehavare av bostadslägenhet skyldig att på begäran av delgivare/stämmningsman uppge om delgivningsmottagaren är bosatt i fastigheten eller i lägenheten eller annars disponerar utrymme där. Bestämmelsen innebär alltså en skyldighet att på förfrågan upplysa om förhållanden som rör delgivningsmottagaren. Fastighetsägaren eller lägenhetsinnehavaren är däremot inte skyldig att allmänt upplysa om vilka som bor i fastigheten eller lägenheten.

En arbetsgivare ska på begäran uppge om delgivningsmottagaren är anställd hos arbetsgivaren. Om så är fallet ska arbetsgivaren upplysa om delgivningsmottagarens arbetstider, arbetsplats och andra förhållanden som rör anställningen och som kan underlätta delgivningen.

Undantagna från upplysningsplikt

Enligt 45 § DelgL finns undantag från skyldighet att lämna upplysningar. Det gäller fastighetsägare m.fl. respektive arbetsgivare som är närstående till delgivningsmottagaren på sådant sätt att de skulle vara undantagna från vittnesplikt enligt 36 kap. 3 § RB. Detta undantag avser bl.a. make, sambo, syskon, barn och föräldrar.

Tillträde

Enligt 46 § DelgL har delgivare/stämmningsman rätt att få tillträde till enskilt område, som inte utgör bostad, för att verkställa delgivning. Sådant område kan t.ex. vara en arbetsplats eller trappuppgången till ett flerfamiljshus (jfr prop. 1984/85:109 s. 67).

Om tillträde inte lämnas har den som utför stämmningsmannadelgivning rätt att vända sig till polisen för att få hjälp med tillträdet. Polisens uppdrag vid en begäran om biträde är att den ska möjliggöra för myndigheten att fullgöra sina åligganden. Vi har inte själva rätten att utföra en tvångsåtgärd som att t.ex. tillkalla låsmed.

Det är mycket ovanligt att Kronofogden begär biträde av polis i delgivningsärenden. Att möjligheten finns är oftast tillräckligt för att kunna komma överens med arbetsgivare eller hyresvärdar om lämpligt sätt att få tillstånd en delgivning. Det kan t.ex. ske genom att delgivare får tillgång till portkoder eller extra nycklar.

En stämmningsman har inte rätt att begära ut uppgift om portkoder direkt från PostNord.

8.4.2 Sekretess hindrar inte utlämnande av uppgift vid delgivning

Sekretess hindrar inte att uppgift om:

- adress
- telefonnummer
- arbetsplats
- fotografisk bild av enskild

lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs för delgivning enligt DelgL (10 kap 26 § 1 stycket OSL).

Bestämmelserna syftar till att underlätta delgivningsverksamheten hos domstolar och andra myndigheter. De är tillämpliga både mellan myndigheter och mellan två verksamhetsgrenar inom en myndighet. Inget hindrar att bestämmelsen tillämpas på s.k. skyddade personuppgifter, se JO 2004/05 s 29.

Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonal skyldig att lämna ut sådana uppgifter som gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket, 6 kap 15 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Socialtjänsten

Kronofogden kan begära upplysning om huruvida någon vistas i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem (12 kap 10 § 2 stycket 1 p socialtjänstlagen [2001:453]).

Rättspsykiatrisk inrättning/sjukvårdsinrättning/vårdhem

Kronofogden kan begära upplysning om huruvida delgivningsmottagaren vistas på inrättningen så att handlingar i så fall kan översändas dit för delgivning, 40 § DelgL.

Kriminalvård

Kronofogden kan begära upplysning om huruvida delgivningsmottagaren är frihetsberövad så att handlingar kan översändas till Kriminalvården för delgivning, 40 § DelgL.

Delgivning med personer som vistas på sjukhus

När delgivaren har fått uppgift om att delgivningsmottagaren vistas på sjukhus tas en kontakt via telefon med aktuellt sjukhus. I samtalet med sjukhusets växel uppger delgivaren vilken delgivningsmottagare han/hon söker och ber att få bli kopplad till ansvarig avdelningschef/verksamhetschef för den avdelning där delgivningsmottagaren vistas.

För att delgivning ska kunna ske på ett sådant sätt att det inte vållar delgivningsmottagaren onödigt uppmärksamhet eller olägenhet (3 § DelgF)

behöver vi följande uppgifter:

- Vem tar vi kontakt med för att i samråd och på lämpligt sätt kunna överlämna en delgivningsförsändelse till delgivningsmottagaren?
- Om delgivningsmottagaren p.g.a. sitt hälsotillstånd inte skulle vara delgivningsbar önskar vi uppgift om det (läs mer i avsnitt 8.2).

8.5 Avflyttad delgivningsmottagare, meddela folkbokföringen

Enligt 2 § Folkbokföringsförordningen (1991:749) är Kronofogden, m.fl. myndigheter, skyldiga att underrätta Skatteverket om den adress en person har:

- så snart det finns anledning att anta att adressen inte är registrerad i folkbokföringen
- när det finns anledning att anta att adress som är registrerad i folkbokföringen är felaktig eller ofullständig.

Underrättelse, om den adress en person har, behöver inte lämnas om det är uppenbart att adressen är tillfällig eller av annat skäl inte ska registreras.

9 Internationell delgivning

Internationell delgivning innebär att den som ska delges finns i en annan stat än avsändaren. Det är främst domstolar och myndigheter som behöver delge någon utomlands, men även enskilda kan ha detta behov. För att underlätta för domstolar och myndigheter har stater ingått internationella överenskommelser om delgivning.

I det här avsnittet redogörs för vad som gäller när Kronofogden ska delge någon som vistas utomlands. Kronofogden kan antingen

- **delge själv** eller
- **söka bistånd med delgivning** hos en särskild utsedd myndighet i den andra staten eller hos Länsstyrelsen i Stockholm (**biträdd delgivning**).

Inledningsvis redogörs i avsnitt 9.1 för utgångspunkterna och förutsättningarna för respektive tillvägagångssätt. I avsnitt 9.2 anges hur Kronofogden kan delge själv utomlands. I avsnitt 9.3 redogörs närmare för de internationella överenskommelser som blir aktuella att tillämpa när Kronofogden ska begära bistånd med delgivning utomlands. Avslutningsvis beskrivs kortfattat i avsnitt 9.4 om delgivning i Sverige när avsändaren finns utomlands.

För kompletterande information om tillämpliga bestämmelser för delgivning utomlands hänvisas till Länsstyrelsen i Stockholms webbplats och till Domstolsverkets handbok om delgivning, tillgänglig på Domstolsverkets webbplats.

9.1 Utgångspunkter för delgivning utomlands

9.1.1 Delge själv eller få biträde med delgivning

När delgivningsmottagaren vistas utomlands kan Kronofogden antingen **delge själv** eller söka **bistånd med delgivning** hos en särskild utsedd myndighet i den stat där delgivning ska ske eller hos Länsstyrelsen i Stockholm (**biträdd delgivning**).

Oavsett om Kronofogden delger utomlands själv eller om det handlar om biträdd delgivning gäller DelgL. Enligt 3 § första stycket DelgL får svenska myndigheter delge en person som vistas utomlands under förutsättning att den stat där delgivning ska ske tillåter det. Stater har ingått överenskommelser om samarbete om internationell delgivning. Överenskommelserna reglerar främst förutsättningarna för bistånd med delgivning, men även om möjligheten för en myndighet att delge själv i ett annat land. Utöver DelgL ska alltså Kronofogden i regel beakta någon av de internationella överenskommelser som Sverige ingått med andra stater för att avgöra vilket tillvägagångssätt som är möjligt.

De internationella överenskommelser som Kronofogden tillämpar är framförallt

- Nordisk överenskommelse den 26 april 1974 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om inbördes rättshjälp genom delgivning och bevisupptagning, SÖ 1975:42 (nordiska delgivningskonventionen),
- Avtal mellan de nordiska länderna om handräckning i skatteärenden (nordiska skattehandräckningsavtalet),
- Förordning (EG) 1393/2007 (EG:s delgivningsförordning),
- Direktiv 2010/24/EU (indrivningsdirektivet),
- Förordning (EG) nr 987/2009 (socialtillämpningsförordningen),
- Tillämpningsdirektiv nr 2014/67/EU om tillämpning av utstationeringsdirektiv 96/71/EG (tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet)
- Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden (Europaråds- och OECD-konventionen) och
- Konventionen om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Haag den 15 november 1965 (1965 års Haag-konvention).

Vid delgivning utomlands gäller vidare att valt delgivningssätt ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt. Delgivning får inte heller ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet, 4 § DelgL. Med utgångspunkt i 4 § DelgL bör Kronofogden, när det är tillåtet, först försöka delge själv utomlands innan myndigheten söker bistånd med delgivningen.

9.1.2 Postdelgivning - otillåten myndighets- eller maktutövning?

Utvecklingen går mot att allt fler stater tillåter att andra staters myndigheter postdelger på det egna territoriet. Dock finns det stater som uppfattar det som en otillåten myndighets- eller maktutövning. För att Kronofogden ska få delge själv utomlands förutsätter det alltså att det är tillåtet enligt tillämplig internationell överenskommelse eller att den andra staten ändå godkänner egen delgivning på sitt territorium. I t ex EG:s delgivningsförordning anges att varje medlemsstat får delge rättegångshandlingar direkt genom posttjänster, såsom rekommenderade försändelser med mottagningsbevis eller liknande, till personer som är bosatta i en annan medlemsstat, (artikel 14). Även 1965 års Haagkonvention medger egen delgivning på annan stats territorium. Det är dock möjligt att reservera sig mot detta tillvägagångssätt i konventionen. Om en stat har reserverat sig mot postdelgivning i Haagkonventionen kan med andra ord Kronofogden inte själv delge någon i den staten i privaträttsliga mål, utan får istället begära bistånd med delgivning hos den statens behöriga myndighet.

I flera avtal regleras dock inte frågan om postdelgivning utan enbart förutsättningarna för bistånd med delgivning. Om det saknas överenskommelse om att postdelgivning är tillåtet och det inte heller i övrigt är känt hur den andra staten ställer sig till detta, måste Kronofogden utgå ifrån att den inte kan agera på

en annan stats territorium (prop. 2012/13:182 s. 28 och JK, beslut 2007-04-18, dnr 4276-05-40). Detta kommer till uttryck i ovan nämnda 3 § första stycket DelgL. Frågan om vilka möjligheter Kronofogden har att själv delge en person utomlands får alltså utredas i det enskilda fallet. För hjälp med den bedömningen kan handläggaren vända sig till Länsstyrelsen i Stockholm.

9.1.3 Bistånd med delgivning hos särskild utsedd myndighet utomlands

Om egen delgivning inte är tillåten eller om Kronofogden inte lyckats delge på egen hand kan Kronofogden genom tillämplig internationell överenskommelse söka bistånd med delgivning hos en särskild utsedd myndighet i den andra staten. De flesta överenskommelser ger möjlighet att söka bistånd med delgivning direkt hos den utländska myndigheten. I annat fall krävs att ansökan sker genom en inhemsk centralmyndighet, dvs. för svensk del Länsstyrelsen i Stockholm (3 § förordning (2013:982) om bistånd med delgivning utomlands och i Sverige).

9.1.4 Vilken internationell överenskommelse ska tillämpas?

Vilken internationell överenskommelse med annan stat som Kronofogden ska tillämpa vid delgivning utomlands avgörs bl. a. av om delgivningshandlingen avser en offentligrättslig fordran, t ex skatteskuld eller böter, eller en privaträttslig fordran. I avsnitt 9.2 - 9.3 redogörs närmare för de överenskommelser som Kronofogden främst tillämpar.

9.1.5 Tillämplig internationell överenskommelse saknas

Det är inte möjligt att ange vilka krav som kan komma att ställas när delgivning är aktuell i en stat med vilken Sverige inte har en överenskommelse. I dessa fall kan Kronofogden vända sig till Länsstyrelsen i Stockholm för information om möjligheterna till delgivning (3 § förordning (2013:982) om bistånd med delgivning utomlands och i Sverige). Länsstyrelsen har samlat information om delgivning i de länder där så kan ske med länsstyrelsens biträde.

9.2 Hur Kronofogden kan delge själv utomlands

9.2.1 Svenska allmänna rättsprinciper

När en svensk myndighet själv ska delge en person utomlands tillämpas i regel svenska bestämmelser (prop. 2009/10:237 s. 96). Enligt 3 § andra stycket DelgL får en svensk myndighet eller domstol också delge i enlighet med lagen på den utländska orten, om det inte skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper, jmf NJA 2004 s. 407 där delgivning med juridisk person i Ukraina ansågs motsvara delgivning enligt 13 § delgivningslagen (1970:428). Som exempel på ett delgivningsförfarande som skulle kunna strida mot svenska allmänna rättsprinciper nämns i förarbeten att en utländsk bestämmelse medger att delgivning sker genom ett särskilt förfarande utan att det görs några inledande

försök att skicka eller lämna handlingen till personen i fråga. En sådan delgivning skulle i vissa fall kunna innebära en kränkning av den enskildes rätt till en rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen (prop. 2009/10:237 s. 97).

Kronofogden tillämpar som huvudregel vanlig delgivning enligt 16–18 §§ DelgL när det är aktuellt att själv delge utomlands. Dock krävs att delgivningsmottagaren skriftligen erkänner att han eller hon tagit emot handlingen, 4 kap. 5 § andra stycket UF. Kronofogden ska alltså i första hand använda postdelgivning med s.k. vitt eller rött kort. Det förutsätter dock att den stat där delgivningsmottagaren vistas i tillåter postdelgivning och att det inte kan antas att postgången i den stat där delgivning ska ske är osäker, se avsnitt 9.1. Svenska staten har i ett fall blivit skadeståndsskyldig då svensk domstol delgett en person med postförsändelse i Schweiz trots att Schweiz gjort en reservation mot postdelgivning beträffande handlingar från utländska myndigheter (JK 2007-04-18 dnr 4276-05-40).

Delgivning med vitt kort

Delgivning med vitt kort innebär att de handlingar som ska delges skickas i lösbrev direkt till den som ska delges tillsammans med ett delgivningskvitto. Förutom delgivningskvittot bifogas ett internationellt svarskuvert som innebär att svarsportot är betalt för mottagaren. Delgivningsmottagaren ska i delgivningsförsändelsen uppmanas att skicka tillbaka det daterade och undertecknade delgivningskvittot.

Eftersom texten på delgivningskvittot är avfattad på svenska bör denna delgivningsmetod användas endast vid delgivning med personer som man kan anta förstår svenska språket.

Delgivning med rött kort

Egen delgivning kan även ske genom internationell rekommenderad försändelse med mottagningsbevis, s.k. rött kort, när försök med vitt kort misslyckats eller då Kronofogden från början anser det utsiktslöst att delge handlingar på detta sätt. Inget hindrar Kronofogden från att samtidigt försöka delge med både rött och vitt kort.

Det röda kortet ska fyllas i av Kronofogden och fästas på delgivningsförsändelsen. Det är viktigt att det anges att endast adressaten får kvittera ut delgivningshandlingens personligen. Detta kan tydliggöras genom att det på det röda kortet anges ”only in person” eller ”nur eigenhändig” samtidigt som den förtryckta texten för utlämningsätt stryks. Om adressaten företräds av en ställföreträdare ska också denne anges. När adressaten löst ut försändelsen återsänder den som lämnat ut försändelsen mottagningsbeviset till Kronofogden.

9.3 Biträde med delgivning utomlands

I avsnittet beskrivs vad som gäller när Kronofogden avser att begära biträde med delgivning utomlands. Olika regler blir aktuella beroende på vilken typ av fordran handlingen avser.

Som angetts i avsnitt 9.1 måste Kronofogden först själv försöka delge utomlands innan myndigheten kan söka biträde med delgivning. I avsnitt 9.2 framgår hur egen delgivning kan gå till. Om egen delgivning i den andra staten inte har gett resultat eller om egen delgivning inte tillåts där kan Kronofogden i flera fall begära biträde hos en särskild utsedd myndighet i den andra staten med stöd av internationella överenskommelser. Om det i ett enskilt ärende saknas sådant stöd eller om den andra staten kräver att ansökan skickas genom en inhemsk centralmyndighet, kan Kronofogden begära biträde med delgivning hos Länsstyrelsen i Stockholm, se avsnitt 9.1.5.

9.3.1 Skatter, avgifter och böter m.m.

För bistånd med delgivning utomlands, avseende skatter och avgifter som hänförs till skatter, kan Kronofogden tillämpa olika handräckningsavtal, som förutom att reglera bistånd med indrivning även innehåller bestämmelser om bistånd med delgivning. Dessa utgörs av

- nordiska skattehandräckningsavtalet,
- indrivningsdirektivet,
- socialtillämpningsförordningen och
- Europaråds- och OECD-konventionen.

För bistånd med delgivning utomlands avseende sanktionsavgifter tillämpar Kronofogden EU:s tillämpningsdirektiv till utstationeringsdirektivet.

I handboken Internationell verkställighet redogörs närmare för dessa handräckningsavtal.

För bistånd med delgivning avseende böter i annan nordisk stat tillämpar Kronofogden nordiska delgivningskonventionen. Konventionen kan även tillämpas i privaträttsliga mål, se avsnitt 9.3.2.1.

Vad gäller bistånd med delgivning i mål som avser böter i utomnordisk stat saknar de förverkande- och brottmålsdomskonventioner som är aktuella för Kronofogden bestämmelser om delgivning av beslut vid verkställighet. Även EU:s rambeslut 2005/214/RIF om böter och EU:s rambeslut 2006/783/RIF om förverkande saknar bestämmelser om delgivning. För delgivning i en utomnordisk stat avseende mål om böter eller förverkande får verkställande team därför vända sig till Länsstyrelsen i Stockholm med en begäran om bistånd, se avsnitt 9.1.5.

De handlingar som ska delges, t.ex. beslut om utmätning, måste avse fordringar som omfattas av respektive överenskommelse.

9.3.1.1 Nordiska skattehandräckningsavtalet

För delgivning i mål som rör indrivning av skatteskulder kan biträde begäras med stöd av det nordiska skattehandräckningsavtalet. Avtalet gäller mellan Danmark (inklusive Grönland och Färöarna), Finland, Island, Norge och Sverige och utgör

bilaga till lagen (1990:226) om handräckning i skatteärenden mellan de nordiska länderna. Av 3 och 14 §§ lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärende (LÖHS) framgår att Kronofogden är behörig myndighet att begära handräckning med delgivning av handlingar i ärenden om indrivning. Kompletterande bestämmelser finns i förordningen (1997:1157) om handräckning i skatteärenden mellan de nordiska länderna (FÖHS).

Eftersom begäran sker med stöd av ett handräckningsavtal skickar verkställande team sin begäran via behöriga myndighetsteamet. Skattehandräckningsavtalet omfattar i princip samtliga svenska skatter och avgifter som avser svensk skatt (artikel 2.1 g-h). För delgivning krävs dock att skatte- eller avgiftsskulden uppgår till minst 2 500 svenska kronor inklusive Kronofogdens grundavgift.

Vidare gäller följande förutsättningar (artikel 9):

- Delgivning ska ske i den ordning som gäller i den avtalsslutande staten för liknande delgivning. Begäran ska innehålla kort uppgift om handlingens innehåll.
- Delgivning i särskild form kan begäras.
- Som bevis om delgivning gäller antingen ett daterat och bestyrkt delgivningserkännande eller ett intyg av myndighet i den avtalsslutande stat där delgivningen begärts. Intyget ska utvisa formen och tiden för delgivningen. Med särskild form menas t.ex. delgivning genom stämmingsman under förutsättning att det är möjligt enligt den mottagande statens lagstiftning.

Blankett saknas för verkställande teams ansökan som i stället bör skrivas i brevform.

9.3.1.2 Nordiska delgivningskonventionen

För delgivning av handlingar som har sin grund i brottmål kan verkställande team begära biträde med delgivning i annan nordisk stat med stöd av nordiska delgivningskonventionen. Konventionen kan även tillämpas vid bistånd med delgivning i privaträttsliga mål, se avsnitt 9.3.2.1.

I dessa fall ansöker verkställande direkt till den andra statens behöriga myndighet om delgivning av t.ex. utmättningsbeslut avseende böter. När delgivningen verkställts får Kronofogden ett bevis om detta från den anmodade myndigheten.

Information om vilken myndighet i respektive nordisk stat som är behörig att ta emot ansökan om delgivning finns på Länsstyrelsen i Stockholms webbplats. Om osäkerhet råder till vilken myndighet ansökan ska skickas i det enskilda fallet, kan länsstyrelsen ge upplysning om detta. Behöriga myndigheter i Finland hittas även på webbplatsen europeiska e-juridikportalen.

Vid en ansökan om delgivning enligt nordiska delgivningskonventionen ska följande iakttas:

- Ansökan om delgivning och den handling som ska delges ska vara skriven på svenska, danska eller norska eller åtföljas av bestyrkt översättning till något av dessa språk (artikel 2).
- Delgivningshandlingen behöver inte översättas om den som söks för delgivning kan förväntas ta emot handlingen frivilligt (artikel 3).

Till ansökan bifogas lämpligtvis två exemplar (original eller bestyrkt kopia) av den eller de handlingar som ska delges.

Nedan följer ett exempel på en ansökan om delgivning.

Ansökan om delgivning enligt nordiska överenskommelsen den 26 april 1974 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om inbördes rättshjälp genom delgivning och bevisupptagning.

Kronofogdemyndigheten ansöker härmed att domstolen ... ombesörjer att (danska, norska, finska eller isländska) medborgaren N.N, med följande post- och e-postadress ... delges bifogade beslut om utmätning.

N. N. är född den ... Enligt uppgift arbetar N.N. (arbetsgivarens namn och adress). N. N. har telefon xxx till arbetet och telefon yyy till bostaden. Ytterligare uppgifter som kan underlätta delgivningen är t.ex...

9.3.1.3 Indrivningsdirektivet

Med stöd av indrivningsdirektivet kan Kronofogden begära bistånd med delgivning i samtliga EU-stater avseende mål som rör indrivning av skatt. Genom lag (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen (biståndslagen) är indrivningsdirektivet införlivat i svensk lagstiftning. Kompletterande bestämmelser finns i förordningen (2011:1546) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska Unionen (biståndsförordningen).

Indrivningsdirektivet kompletteras av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1189/2011 (genomförandeförordningen).

Delgivningshandlingarna, t.ex. utmättningsbeslut, måste avse fordringar som omfattas av indrivningsdirektivet. Alla svenska skatter, och avgifter som avser svensk skatt, omfattas av direktivet.

Enligt indrivningsdirektivet saknas beloppsgräns för handräckning med delgivning.

Begäran

Eftersom indrivningsdirektivet utgör en överenskommelse om handräckning i skatteärenden ska en begäran om delgivning skickas genom behöriga myndighetsteamet. Verkställande team begär biträde med delgivning hos ett utlandsteam, som i sin tur fyller i ett elektroniskt formulär och skickar det till behöriga myndighetsteamet. Behöriga myndighetsteamet skickar därefter Kronofogdens formella begäran om bistånd med delgivning till den utländska statens behöriga myndighet.

Elektroniskt delgivningsformulär

Det elektroniska delgivningsformuläret, som fylls i av utlandsteamet, ska innehålla vissa obligatoriska uppgifter, t.ex. uppgift om namn på adressaten och beskrivning av de handlingar som ska delges. Vissa uppgifter är frivilliga, t.ex. uppgift om vilka regler som gäller för bestridande av fordran, se artikel 8 indrivningsdirektivet, artikel 10.1 genomförandeförordningen. Avsikten med det elektroniska formuläret är att det ska innehålla så mycket information om handlingen som ska delges att en översättning av själva handlingen inte ska vara nödvändig för att delgivningsmottagaren ska kunna ta tillvara sin rätt. Delgivningsformuläret kan automatiskt konverteras mellan flera olika språk. På detta sätt tillgodoses kravet från EU-domstolen att de handlingar som ska delges ska vara översatta till något av de officiella språken i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte eller till ett språk som mottagaren förstår (Milan Kyrian mot Celní úrad Tábor, mål nr C-233/08).

Originalen eller bestyrkt kopia av de handlingar som ska delges ska bifogas. Eftersom det elektroniska formuläret fylls i behöver handlingen som ska delges inte översättas (artikel 22.2 indrivningsdirektivet).

Bekräftelse inom sju dagar

Den anmodade myndigheten ska bekräfta att den tagit emot ansökan så snart som möjligt och under alla omständigheter senast inom sju dagar.

Underrättelse

Den anmodade myndigheten ska omedelbart underrätta Kronofogden om de åtgärder som har vidtagits och särskilt om vilket datum som delgivningshandlingen skickades till mottagaren. Kronofogden ska även underrättas om dagen för delgivningen så snart den har ägt rum (artikel 12.2 genomförandeförordningen).

9.3.1.4 Socialtillämpningsförordningen

För delgivning i mål om indrivning av sociala avgifter eller återkrav av icke berättigade förmåner kan Kronofogden, som utsedd behörig institution, begära bistånd i övriga EU-stater med stöd av artikel 77 i socialtillämpningsförordningen. Grundläggande bestämmelse om handräckning för indrivning finns i artikel 84 i förordningen (EG) nr 883/2004 (socialförsäkringsförordningen).

Genom ett parallellavtal mellan EU och Schweiz gäller förordningarna även mellan alla EU-stater och Schweiz. Förordningarna gäller även mellan alla EU-stater och Island, Lichtenstein och Norge. När det gäller delgivning av handlingar som rör mål om indrivning av socialavgifter tillämpas dock det nordiska skattehandräckningsavtalet beträffande Island och Norge eftersom det är administrativt mer lätthanterligt. Se vidare i handboken Internationell verkställighet, avsnitt 3.4.

Förordningarna är direkt tillämpliga i Sverige. Det saknas kompletterande svensk lagstiftning.

De handlingar som ska delges måste gälla mål om indrivning av sociala avgifter och återkrav av icke berättigade förmåner. Obetalda sociala avgifter ingår i ett hos Kronofogden restfört skattekontounderskott (främst arbetsgivaravgifter och egenavgifter). Fordringar på återkrav av icke berättigade förmåner från t. ex. Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Arbetslöshetskassorna restförs som enskilda mål och kan avse återkrav på bostadsbidrag, ålderspension eller arbetslöshetsersättningar.

Begäran

En begäran om delgivning ska innehålla uppgift om bl. a. namn, adress och andra relevanta uppgifter för att den som ska delges ska kunna identifieras samt uppgift om vilket dokument eller beslut som ska delges. Originalen eller bestyrkt kopia av den handling som ska delges ska bifogas begäran. I enlighet med praxis från EU-domstolen ska de handlingar som ska delges vara översatta till något av de officiella språken i den medlemsstat där den myndighet som är behörig att ta emot begäran om delgivning har sitt säte eller till ett språk som mottagaren förstår (Milan Kyrian mot Celní úrad Tábor, mål nr C-233/08).

Verkställande team skickar sin begäran om delgivning till ett utlandsteam.

Utlandsteamet fyller i en särskild

blankett som tillställs behöriga myndighetsteamet. Behöriga myndighetsteamet skickar i sin tur begäran vidare till behörig institution i den andra staten.

Underrättelse

Den myndighet som är behörig att bistå med delgivningen ska utan dröjsmål underrätta Kronofogden om de åtgärder den vidtagit och särskilt om vilket datum delgivningsdokumentet skickades till mottagaren.

9.3.1.5 Dubbelbeskattningsavtal

Flertalet dubbelbeskattningsavtal, t.ex. avtalen med Indien, Japan och USA, saknar bestämmelser om delgivning. Dubbelbeskattningsavtalen med Tyskland och Belgien omfattar visserligen delgivning av handlingar men tillämpas i mycket begränsad omfattning efter att indrivningsdirektivet trädde i kraft.

9.3.1.6 Europaråds- och OECD-konventionen

Europaråds- och OECD-konventionen innehåller bl. a bestämmelser om delgivning gällande indrivning av skatter artikel 17). Konventionen finns intagen i lag (1990:313) om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Av 3 § LÖHS framgår att Kronofogden är behörighet att begära handräckning med delgivning i ärenden om indrivning.

Konventionen överensstämmer i huvudsak med det nordiska skattehandräckningsavtalet, se avsnitt 9.3.1.1. Flertalet skattefordringar omfattas (artikel 2). Konventionen används dock i begränsad omfattning för delgivningsändamål. Konventionen är för närvarande öppen för undertecknande, även för stater som inte är medlemmar av Europarådet eller OECD, och dess betydelse kan komma att öka i takt med att allt fler stater undertecknar konventionen. Varje stat kan meddela att den förbehåller sig rätten att inte bevilja handräckning för delgivning i fråga om vissa skatter. Varje stat kan också reservera sig mot postdelgivning, dvs. att en annan stat delger själv på främmande stats territorium (artikel 30 d–e). Information om vilka stater som är bundna av konventionen och som har lämnat reservationer mot bestämmelser om delgivning, finns på [Europarådets hemsida](#). T.ex. är Indien, Norge och Nya Zeeland anslutna utan reservationer mot delgivning, medan Lichtenstein, Schweiz och USA har reserverat sig mot att bistå med delgivning men inte mot postdelgivning, medan Monaco och Kina har reserverat sig mot båda tillvägagångssätten.

Begäran

Verkställande team begär bistånd med delgivning med stöd av Europaråds- och OECD-konventionen genom behöriga myndighetsteamet. Blankett för begäran saknas.

Underrättelse

Den anmodade staten ska snarast underrätta sökande stat om vilka delgivningsåtgärder som gjorts och om delgivning skett.

9.3.1.7 Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet

Enligt utstationeringsdirektivet ska vissa av de nationella arbets- och anställningsvillkor som gäller i en EU-stat även tillämpas på arbetstagare som utstationeras där av en utländsk arbetsgivare. I Sverige är det främst Arbetsmiljöverket som har möjlighet att utfärda sanktioner, främst i form av viten och sanktionsavgifter, mot de arbetsgivare som bryter mot t.ex. regler om arbetstid och arbetsmiljö. Genom tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet har EU-staterna kommit överens om ömsesidigt bistånd med delgivning och indrivning av sådana avgifter.

Med stöd av 7 § lag (2016:1231) om ömsesidigt bestånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering får Kronofogden, på begäran av beslutande myndighet, t ex Arbetsmiljöverket, begära bistånd i en annan EU-stat med

delgivning av myndighetens beslut om sanktionsavgifter. Detta förutsätter att Kronofogden inte själv kan delge handlingen. Kronofogdens begäran om bistånd med delgivning kan också avse andra handlingar som är relevanta för indrivning av sanktionsavgifter. Kronofogden kan även begära upplysningar som kan vara av betydelse för delgivningen.

Begäran om delgivning av beslut om sanktionsavgift får dock inte göras så länge sanktionsavgiften, den bakomliggande fordringen eller den handling som ligger till grund för verkställighet är föremål för bestridande eller överklagande.

Delgivning av ett beslut om sanktioner som har ägt rum i en annan EU-stat i enlighet med dess bestämmelser, anses ha samma verkan som om delgivningen skett i Sverige.

Begäran om delgivning

Beslutande myndighet, t ex Arbetsmiljöverket, respektive verkställande team begär delgivning direkt hos behöriga myndighetsteamet, som upprättar ett s.k. enhetligt instrument om bistånd med delgivning i informationssystemet för den inre marknaden (IMI). Begäran ska bl.a. innehålla gäldenärens namn och adress om adressen är känd och andra relevanta upplysningar för att identifiera gäldenären. Begäran ska även innehålla en sammanfattning av fakta och omständigheter vid överträdelsen, dess art och relevanta tillämpliga bestämmelser, kontaktuppgifter samt uppgift om ändamålet med och tidsfristen för delgivningen, (6 och 7 §§ förordning (2016:1232) om ömsesidigt bestånd med indrivning av vissa sanktionsavgifter vid utstationering).

Underrättelse

Den anmodade myndigheten ska så snart som möjligt underrätta Kronofogden om vilka delgivningsåtgärder som gjorts och då särskilt om vilket datum delgivning skett (artikel 16 tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet).

Vägransgrunder

Anmodad myndighet är inte skyldig att bistå med delgivning om en begäran inte innehåller de uppgifter som specificeras i tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet.

9.3.2 Privaträttsliga fordringar

I detta avsnitt redogörs för biträdd delgivning av handlingar som avser privaträttsliga fordringar. De offentligrättsliga fordringar som undantagsvis handläggs som enskilda mål, t.ex. återkrav av sociala förmåner enligt socialtillämpningsförordningen, delges enligt andra bestämmelser, se avsnitt 9.3.1.

9.3.2.1 Nordiska delgivningskonventionen

Delgivning i Norden kan ske enligt den nordiska delgivningskonventionen (se avsnitt 9.3.1.2). Konventionen kan även användas för delgivning i mål om böter, se 9.3.1.2.

9.3.2.2 EG:s delgivningsförordning

Kronofogden kan begära bistånd med delgivning i annan medlemsstat inom EU med stöd av EG:s delgivningsförordning och 3 § förordningen (2008:808) med kompletterande föreskrifter till EG:s delgivningsförordning (svenska kompletteringsförordningen).

EU och Danmark har ingått ett avtal om tillämpning av EG:s delgivningsförordning mellan medlemsstaterna och Danmark. Sverige och Danmark har dock kommit överens om att inte använda EG:s delgivningsförordning utan i stället fortsätta att tillämpa den nordiska delgivningskonventionen. Även i förhållande till Finland ska delgivning ske enligt den nordiska delgivningskonventionen och inte enligt EG:s delgivningsförordning (7 § svenska kompletteringsförordningen). EG:s delgivningsförordning har i stort sett samma innehåll som 1965 års Haagkonvention om delgivning (avsnitt 9.3.2.3). Vid delgivning i en EU-medlemsstat som har tillträtt 1965 års Haagkonvention har EG:s delgivningsförordning företräde.

EG:s delgivningsförordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i Sverige.

EG:s delgivningsförordning omfattar endast delgivning i mål och ärenden av civil och kommersiell natur. Förordningen är inte tillämplig på handlingar i offentligrättsliga ärenden (artikel 1.1). Delgivning i allmänna mål och enskilda mål med offentligrättsliga fordringar är därför inte möjlig.

En förutsättning för att tillämpa EG:s delgivningsförordning är att adressen till den som ska delges är känd.

Formulär

Information om EG:s delgivningsförordning och formulär för framställning om delgivning av handling (F.1.) finns att hämta på Europeiska e-juridikportalen. Formuläret ska vara ifyllt på den mottagande medlemsstatens officiella språk eller på ett annat språk som den mottagande staten angett. Information om vilka språk som kan användas för att fylla i formuläret finns på portalen under avsnittet "Europeisk civilrättsatlas".

Vägran att ta emot en handling

Handlingen ska vara översatt till ett språk som den som ska delges kan antas förstå. Adressaten har rätt att vägra att ta emot en handling som inte är avfattad på ett språk som han eller hon förstår eller på mottagarlandets språk. Adressaten ska

därför i ett standardformulär (bilaga II till förordningen) upplysas om rätten att kunna vägra att ta emot handlingen I bilagan har den som ska delges även möjlighet att ange vilket eller vilka språk han eller hon förstår (artikel 8). Adressaten kan vägra ta emot handlingen antingen vid delgivningstillfället eller genom att han eller hon inom en vecka återsänder handlingen till det sändande organet. Om adressaten vägrar ta emot handlingen för att han eller hon inte förstår har delgivning inte skett. Ett nytt delgivningsförsök kan då ske genom att adressaten tillsammans med handlingen delges en översättning av denna till något av ovannämnda språk (artikel 8).

Mottagande statens lagstiftning

Delgivning ska ske enligt lagstiftningen i den mottagande medlemsstaten eller på ett särskilt sätt som det sändande organet begärt, förutsatt att detta delgivningssätt inte är oförenligt med lagstiftningen i den medlemsstaten.

Om det på intyget under rubriken Delgivning från annan EU-stat angetts att mottagaren delgetts enligt mottagande medlemsstats lagstiftning ska Kronofogden inte ifrågasätta detta delgivningssätt. Kronofogden ska förlita sig på att delgivningen skett enligt delgivningsförordningen.

Skyndsamt

Delgivning ska ske skyndsamt. Om det inte varit möjligt att delge inom en månad efter mottagandet ska den sändande myndigheten underrättas om detta (artikel 7.2 a).

Kostnader

Den mottagande staten får normalt inte ta betalt för delgivningen, men sökanden måste ersätta kostnader för delgivningen om bl.a. stämningsman anlitas eller särskild delgivningsform använts. Dessa kostnader ska motsvara en enhetlig, på förhand fastställd avgift. Betalning begärs vanligen i förskott.

Central enhet

Länsstyrelsen i Stockholm har ansvar för att ge information till Kronofogden (artikel 3 EG:s delgivningsförordning och 6 § svenska kompletteringsförordningen). Länsstyrelsen ska vidare söka lösningar på svårigheter som kan uppstå när handlingar översänds för delgivning och i undantagsfall vidarebefordra en framställning om delgivning till det behöriga mottagande organet i utlandet.

9.3.2.3 1965 års Haagkonvention för delgivning utanför Norden och EU

Då en handling hos Kronofogden i ett mål som rör en privaträttslig fordran ska delges i stater utanför Norden och EU tillämpas 1965 års Haagkonvention. Tillämpningen förutsätter att mottagande stat anslutit sig till konventionen.

Konventionen stämmer i stort överens med EG:s delgivningsförordning. Den är bara tillämplig när adressen till den person som ska delges är känd, se Länsstyrelsen i Stockholms webbplats för vidare praktisk vägledning.

När delgivning ska ske i en EU-stat som tillträtt 1965 års Haagkonvention har EG:s [delgivningsförordning](#) företräde.

Reservationer och deklARATIONER

På Haagkonferensens webbplats finns texten till konventionen (nr 14), och under rubriken "Status table" lämnas uppgifter om medlemsstaternas eventuella reservationer och deklARATIONER, samt i de flesta fall adressen till det mottagande organet. Informationen under "Status table" uppdateras kontinuerligt. Det är exempelvis viktigt att kontrollera vilka eventuella krav en stat kan ställa beträffande översättning av handlingar.

Vid delgivning enligt 1965 års Haagkonvention ska begäran om delgivning skickas direkt till centralmyndigheten i den andra staten.

Formulär

Framställningen ska göras på särskilda formulär. Det finns formulär på engelska, franska och tyska. Formulären finns att hämta på Haagkonventionens webbplats (sökväg: "Full text" och därefter "Active Model Forms" i slutet av konventions-texten).

Delgivningssätt

I framställningen ska anges på vilket sätt delgivningen ska ske; alternativ a) eller b) på formuläret. Begärs delgivning enligt alternativ a) sker den på det sätt som lagen i den anmodade staten föreskriver för delgivningar i motsvarande fall. Sådan delgivning är normalt tillräcklig (jfr 5 § DelgL). Om personlig delgivning ska ske bör framställningen avse alternativ b) med angivande av att handlingen bör överlämnas till den sökta personligen av stämningsman eller annan behörig person.

Kostnader

Eventuell kostnad för översättning betalas av Kronofogden. Ibland uppstår ~~andra~~ delgivningskostnader t.ex. arvode till stämningsman. Mottagande stat begär ofta förskott för dessa delgivningskostnader.

1965 års Haagkonvention ställer inget krav på att mottagande stat ska bekräfta att framställan tagits emot. Det finns inget hinder för Kronofogden att kontakta mottagande myndighet angående ärendets status.

9.4 Biträde med delgivning i Sverige

9.4.1 Privaträttsliga fordringar

Kronofogden saknar behörighet att på uppdrag av en utländsk domstol eller myndighet delge handlingar i Sverige rörande privaträttsliga fordringar. Behörig myndighet är istället Länsstyrelsen i Stockholm. En ansökan om bistånd med delgivning som görs med stöd av nordiska delgivningskonventionen ska dock ges in till länsstyrelsen i det län där delgivningsmottagaren är folkbokförd eller har sitt säte. Om en ansökan gällande bistånd rörande privaträttsliga fordringar ändå ges in till Kronofogden ska Kronofogden lämna över ansökan till den länsstyrelse som är behörig (9 § förordning om bistånd med delgivning utomlands och i Sverige).

9.4.2 Skatter, avgifter och böter m.m.

Kronofogden ska bistå en sökande behörig myndighet i annat nordiskt land eller i annan EU-stat med delgivning av handlingar avseende skatter eller avgifter som omfattas av nordiska skattehandräckningsavtalet, indrivningsdirektivet, socialtillämpningsförordningen, Europaråds- och OECD-konventionen eller av dubbelbeskattningsavtal med Tyskland eller Belgien samt vad gäller sanktionsavgifter tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet. En begäran om bistånd med delgivning i Sverige skickas enligt samtliga dessa internationella överenskommelser till behöriga myndighetsteamet, som i sin tur begär biträde med delgivning av verkställande team eller delgivningsteam. Kronofogden har däremot inte behörighet att delge handlingar avseende utländska böter, viten och förverkanden och inte heller utomnordiska beslut enligt brottmåls- och förverkandekonventionerna samt enligt rambeslutet om böter och förverkande.

9.4.2.1 Delgivnings sätt

När en utländsk domstol eller annan myndighet begär bistånd med delgivning i Sverige gäller DelgL (13 § LÖHS och 10-11 §§ biståndslagen). Om det i lag eller annan författning finns bestämmelser som avviker från DelgL så gäller de istället.

9.4.2.2 Språkkrav

Om det i tillämplig internationell överenskommelse inte är reglerat vilket språk delgivningshandlingen ska vara skriven på, gäller vad som anges i DelgL. Av 4 a § DelgL framgår att om handlingen är skriven på ett annat språk än svenska eller ett språk som Sverige förbundit sig att acceptera, får delgivning endast ske med delgivningsmottagarens samtycke, om det inte står klart att han eller hon förstår det andra språket. Det kan i det enskilda fallet t.ex. stå klart att språket i handlingarna är mottagarens modersmål.

Av nordiska skattehandräckningsavtalet framgår att endast begäran om delgivning, dvs. inte delgivningshandlingen, ska vara skriven på danska, norska

eller svenska eller vara åtföljd av en översättning till något av dessa språk (artikel 5).

Sker delgivningen med stöd av indrivningsdirektivet framgår av artikel 10.1 i genomförandeförordningen att ett elektroniskt enhetligt delgivningsformulär ska bifogas ansökan. Formuläret ska innehålla upplysningar till delgivningsmottagaren om den handling som ska delges. Kronofogden använder den svenska språkversionen, men har även möjlighet att tillhandahålla mottagaren formuläret på andra språk.

Enligt Europaråds- och OECD-konventionen behöver handlingar som ska delges inte åtföljas av en översättning. Av artikel 17 p 5 följer dock att om det däremot visar sig att delgivningsmottagaren inte förstår det språk som handlingarna är skrivna på ska Kronofogden låta översätta till svenska eller till en sammanfattning på svenska. Alternativt kan Kronofogden begära att sökande behörig myndighet låter göra en översättning eller en sammanfattning av handlingarna till något av den anmodade statens, Europarådets eller OECD:s officiella språk.

Vad gäller delgivning av handlingar avseende sanktionsavgifter regleras inte frågan om språk i tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet. Informationssystemet för den inre marknaden, IMI, är tänkt att undanröja de flesta språkbarriärerna.

9.4.2.3 Vägransgrunder

I tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet och lag (2016:1231) anges när en anmodad myndighet inte är skyldig att verkställa en begäran om delgivning avseende sanktionsavgifter. Som exempel kan nämnas att ansökan om delgivning inte innehåller de uppgifter som specificeras i tillämpningsdirektivet eller om den på annat sätt är ofullständig. Vägransgrunderna är fakultativa och innebär att Kronofogden har en möjlighet att vägra bistå med delgivning men inte någon skyldighet.

9.4.2.4 Uppskov med delgivningsförfarandet

Vid delgivning av sanktionsavgifter ska Kronofogden skjuta upp förfarandet i avvaktan på beslut i saken av behörigt organ i den sökande staten om sanktionsavgifterna bestrids eller överklagas under delgivningsförfarandet. En förutsättning är givetvis att detta kommer till Kronofogdens kännedom, vilket det bör göra eftersom sökande myndighet ska underrätta Kronofogden om sådana händelser, (artikel 18.1 tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet).

9.4.2.5 Invändning

Om gäldenären gör en invändning mot fordran i samband med delgivningen ska behöriga myndighetsteamet underrättas om detta i samband med redovisningen av delgivningsärendet. Verkställighetsteamet/delgivningsteamet ska vid behov

upplysa den som delges om att denne ska vända sig till behörig myndighet i sökande stat.

Enligt förordning (2016:1232) ska Kronofogden vid delgivning av handlingar som rör sanktionsavgifter upplysa delgivningsmottagaren om att talan ska väckas vid behörig instans i det andra landet och i enlighet med det landets lagstiftning.

9.4.2.6 Underrättelse

Genom behöriga myndighetsteamet ska Kronofogden omedelbart underrätta den sökande myndigheten om de åtgärder som vidtagits med anledning av dess begäran om delgivning, särskilt om dagen för delgivning. Vad gäller socialtillämpningsförordningen ska också särskilt anges vilket datum handlingen skickades till mottagaren (artikel 77 p 3). Vid bistånd med delgivning av handlingar som rör sanktionsavgifter ska Kronofogden så snart som möjligt underrätta den sökande myndigheten om vilka delgivningsåtgärder som vidtagits med anledning av en begäran om sådant bistånd och särskilt datumet för delgivningen (4 § 2 st. förordning 2016:1232).